УзССР Давлат Китоб палатаси
29.08.94

Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак!

Туркистон

Ёшларнинг ижтимоий-сиёсий газетаси

1994 йил 13 август • Шанба • № 61 (14222) ترکستان ✽ TURKİSTAN Сотувда эркин нархда

Уйғоқ сўз

ХИЁБОН УЗРА ХАЁЛЛАР

Амир Темур хиёбони янгича фусун касб этмоқда

АЙТИШЛАРИЧА, буюк соҳибқирон Амир Темур олис ва машаққатли ҳарбий юришлардан қайтгач, узоқ вақт боғларга чиқиб дам оларкан. Шу сабабдан бўлса керак, Самарқанд теварагида бир-биридан кўркам боғлар барпо эттирган экан. Боғишамол, Боғидилкушо, Боғибеҳишт... бу нафис ва кўнгилўртар номлар ҳам улуғ жаҳонгирнинг юксак диди билан яратилган оромгоҳлар нақадар гўзал ва сўлим эканлигидан дарак бериб турибди. Ўша ўн бешинчи асрдаги Испан давлатининг Самарқанддаги, тўғрироғи, буюк Амир Темур ҳузуридаги элчиси Клавихо жаноблари ҳам ўзининг хотира битикларида улуғ Самарқанд теварагидаги боғлар ҳақида алоҳида, эҳтирос билан тўхталиб ўтган. Ўша оврупалик элчининг қайд этишича, соҳибқирон Амир Темур барпо эттирган оромгоҳлар нафақат Самарқанднинг гўзаллигидан, балки турклар давлатининг куч-қудратидан ҳам дарак бериб турар экан.

Мен кўҳна тарихнинг бу нурли кечмишини куни кеча жумҳуриятимиз пойтахтининг нақ юрагида жойлашган Амир Темур хиёбонида сайр этиб юриб эсладим. Нечун? Чунки, аввало бу сўлим оромгоҳ қай жиҳатлари биландир ўша қадимий Самарқанд теварагидаги гўзал боғларни ёдга солади. Тағин, хиёбон ўртасида қад тиклаган улуғ соҳибқирон ҳайкали ҳам юртимизнинг шавкатли ўтмиши ҳақида беихтиёр хаёлга толдиради.

Мен алланечук қувонч ва ифтихор билан буюк бобокалонимиз Амир Темур ҳайкалига яқинлашдим. Мана, етти иқлимни салтанат этган улуғ жаҳонгир! У ўзининг толмас тулпори устида мағрур қад тиклаб, муборак қўлини олға чўзиб турибди. Гўё, у олис ва машаққатли жанговар сафардан қайтгану, одатига кўра ҳордиқ чиқариш учун шу боғни танлаган. Йўқ, юксак дидли, нозиктаъб бу инсон бу жойни бежиз танламаган. Унинг меҳрга лиммо-лим юраги Ватан юрагини адашмай топган.

АМИР ТЕМУР НОМЛИ ХИЁБОН... Бу сўлим гўшага қадам босмай, номини эшитганданоқ кишининг дили яйраб, чарчоқлари тарқайди. Очиқ гап, бу хиёбон улуғ соҳибқирон номи билан атала бошлагандан сўнг ўз моҳиятинию ўз қиёфасини кескин ўзгартириб юборди. Ҳаммаёқ сўлим-салқин, шинам-озода. Кишилар бу ерга чинакам дам олиш учун ташриф буюрадиган бўлишди. Айни кунда Амир Темур номли хиёбонда баъзи бир қурилиш ишларга қизғин олиб борилмоқда. "Тошкентметро қурилиш"ига қарашли 1-ҚМБ ишчиларининг ишлаганининг сайин чарчаш ўрнига билакларинг қайтам баттар кучга тўлгандай бўлаверади. Бунинг боиси нелигига ҳеч ақлим етмаяпти. Балки бобокалонимиз Амир Темур руҳлари мададкор бўлаяптимикан?

Дарҳақиқат, бу ерда улуғ ҳукмдор руҳи кезиб юради. Хиёбондаги ҳар бир дарахт, ҳар бир жиҳоз у олий зотнинг замонасидан, давлатидан ненидир эслатиб туради. Оромгоҳда ўша шонли XV аср ҳиди келади. Биз хиёбонни қайта қуришга бел боғлаган, унинг лойиҳа-чизмаларини ғоят кунт билан яратаётган "Тошкентшаҳарлойиҳа" бирлашмаси ходимларидан яна бир карра миннатдор бўлдик. Зеро, миллий қадриятларни тиклаш ва ривожлантириш йўлидаги ҳар бир савобли юмуш муносиб жавобсиз қолмагай.

қўли-қўлига тегмайди. Насиб бўлса, яна саноқли кунлардан сўнг қадимий эртакларда ривоят этиладиган ғаройиб, шарқона оромгоҳ юз кўрсатажак.

– Ишимизнинг чўғи баланд, – дейди ишчилар саркори Равшан Ҳакимов. – Ҳамма ашёлар етарли, кайфиятлари аъло.

– Ҳозир нима қуряпсизлар? – сўрадик биз.

– Фавворалар. Ишимиз битгач, кўрасиз, хиёбоннинг чиройи юз чандон очилиб кетади.

Кўп ўтмай суҳбатимизга серғайрат ишчилардан Худойберди Ярлақабов аралашди:

– Бу жойнинг ғалати сеҳри бор экан, – деди Худойберди ака, –

Амир Темур номли хиёбон... Ҳа, дарҳақиқат, бу ернинг ўзига хос сеҳри, жозибаси бор. Айниқса, буюк бобокалонимизнинг улуғвор ҳайкалига боққанинг сайин вужудингда алланечук кучланиш сезасан киши. Назаримда, бу ҳолнинг шарҳи ғоят оддий. Бу хиёбонга шавкатли ҳукмдор урушмас, тинчлик истаб қайтди! Қаранг, миллатнинг халоскори-музаффар сар-карданинг олға чўзилган қўлларига, қаранг! Назаримда, улуғ ҳукмдор дунёга мурожаат этмоқда. "Бас қилинг, талатўпу хунрезликларни... Келинг, манави сўлим жойларни боғ-роғ этайлик! Якдил бўлайлик!"

Ҳа, адолатпарвар, эркпарвар ҳукмдорнинг дил сўзлари ерда қолмас, иншооллоҳ! Ахир, дунё шуни хоҳлайди! Анови хиёбонга саллона-саллона кириб келаётган, юз кўзида оташин муҳаббат балқиб турган ёшлар юраги ҳам буюк бобокалонимиз даъватига уйғун тарзда уриб турибди...

Луқмон БЎРИХОН,
"Туркистон" мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН БАЙРАМГА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

11 август куни Вазирлар Маҳкамасида Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллиги кунининг уч йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш ташкилот қўмитасининг навбатдаги мажлиси бўлди. Уни Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов бошқарди.

— Бу муборак байрамга саноқли кунлар қолди. Уни ҳар жиҳатдан юксак савияда нишонлашимиз зарур, — деди Президент Ислом Каримов. Шунинг учун байрамга тайёргарликни уюшқоқлик билан кенг кўламда олиб бориш лозим.

Хўш, мустақилликнинг маъноси нима? Нима учун биз бу кунни ҳар йили байрам қиламиз? Чунки, шу мустақиллик туфайли биз ўз тақдиримизни том маънода ўз қўлимизга олдик, озодликка эришдик, жаҳон ҳамжамиятида ўз ўрнимизни топаяпмиз, миллий ғуруримизни англаяпмиз. Ана шу мустақиллик туфайли заҳматкаш халқимиз, таъбир жоиз бўлса, тоза ҳаводан эркин нафас олмоқда.

Қолаверса , ўзбек халқи жаҳон халқлари орасида муносиб ўрин олмоғи даркор. У ҳам фаровон ҳаёт кечиришга ҳақли. Зеро, тарихий меросимиз, асрий қадриятларимиз, илмий салоҳиятимиз, табиий бойликларимиз шундай дейишга асос беради.

Байрам тантаналарида ана шу руҳ, ана шу миллий ғурур акс этмоғи, ҳар бир фуқаро қалбидан ўрин олмоғига алоҳида аҳамият бермоқ даркор, деб таъкидлади Ислом Каримов. Мустақиллик куни байрамини ўтказишдан мақсад аслида шундан иборат.

Ҳар бир одам байрамда иштирок этар экан, унинг юраги шундай буюк юртнинг фарзандиман, дея жизилламоғи, ёнмоғи даркор. Мен Ўзбекистон деган мамлакатнинг ватанпарвариман, шу азиз ва мўътабар ватан учун жонимни ҳам фидо қилишга тайёрман, деган туйғу унинг бутун вужудини қамраб олиши керак. Токи бизга унча хайриҳоҳ бўлмаганлар ҳам байрамни кўриб, Ўзбекистон келажаги буюк давлат эканини ҳис этсин.

Шу маънода байрам тантаналари қанчалик чиройли ва мазмунли, халқимизнинг дидига мос равишда ўтказилиши, унда жумҳуриятимизда амалга оширилаётган улкан бунёдкорлик ишлари кўзгудагидек акс этиши, қисқаси, бу байрам мазмундорлиги билан халқимизнинг ёдида бир умрга сақланиб қолиши керак, деди Президент.

Байрам кунлари айниқса мамлакатимиз пойтахти — Тошкент ҳар қачонгидан ҳам файзли ва гўзал, унинг кўчалари ва хиёбонлари ўзгача латофатга бурканади.

Шу кунларда бу ерда катта байрамга тайёргарлик кўрилмоқда. Пойтахт кўчалари ва хиёбонлари, дам олиш масканлари тартибга келтирилмоқда. Мамлакатимиз Президенти шаҳар марказидаги Амир Темур хиёбонида амалга оширилган ва оширилаётган ободончилик ва таъмирлаш ишларига юқори баҳо берди. У Тошкентни янада кўркамлаштиришни, унинг чиройига-чирой қўшиш, жумладан, эски шаҳар қисмига алоҳида эътибор берилиши лозимлигини таъкидлади.

Мажлисда Тошкент шаҳрининг Мустақиллик майдонида ўтказиладиган байрам дастури муҳокама қилинди. Бош режиссёр Р. Ҳамидовнинг бу ҳақдаги ахбороти тингланди.

Адиблар Шукрулло, Одил Ёқубов, Жамол Камол, Эркин Воҳидов, Абдулла Орипов байрам дастури юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини баён қилди.

Мамлакатимизда юздан зиёд миллат ва элат вакиллари истиқомат қилаётгани, тинч-тотув яшаётгани алоҳида таъкидланди. Президент таклифи билан байрам дастурига "Халқлар дўстлиги", "Ўзбекистоннинг жаҳон маданиятига қўшаётган ҳиссаси" мавзуларида лавҳалар киритилди.

Мажлисда Тошкент шаҳрида байрам муносабати билан амалга оширилаётган ободонлаштириш ва қурилиш ишларининг бориши тўғрисида шаҳар ҳокими К. Тўлаганов гапириб берди. Шунингдек, тегишли вазирлик ва идоралар раҳбарларининг байрамга тайёргарлик қандай бораётгани хусусидаги ахбороти тингланди.

Мажлисда Ўзбекистон Олий кенгаши Раиси вазифасини бажарувчи Э. Халилов, Республика Бош вазири А. Муталов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Президентнинг давлат маслаҳатчиси Х. Жўраев, Бош вазир ўринбосарлари Б. Ҳамидов, Р. Юнусов, М. Қорабоев, М. Усмонов қатнашди.

Т. БОТИРБЕКОВ,
(ЎзА).

ЯНГИ ЖАМҒАРМА ТАЪСИС ЭТИЛДИ

12 август куни Тошкентда Ўзбекистон миллий ва ижтимоий барқарорлик жамғармасининг таъсис кенгаши бўлиб ўтди. Ушбу жамғарма давлат тасарруфида бўлмаган тинчликпарвар, маърифий хайрия жамоат ташкилоти бўлиб, юртимиз мустақиллигини мустаҳкамлаш, Ўзбекистонда яшаётган миллат ва элатларнинг ўзаро дўстлиги, тотувлиги, ҳамжиҳатлиги йўлида фаолият олиб боради.

Кенгашда жамғарманинг ташкилий жиҳатлари ва унинг дастури хусусида фикрлашиб олинди, хайъат аъзолари сайланди. Ўзбекистон халқ шоираси Ойдин Ҳожиева жамғарма раиси этиб сайланди.

(ЎзА).

Йўловчини ким ўйлайди?

1. ТОШКЕНТНИНГ "ЖАНУБИЙ" ВОКЗАЛИ: 1994 ЙИЛ 11 АВГУСТ

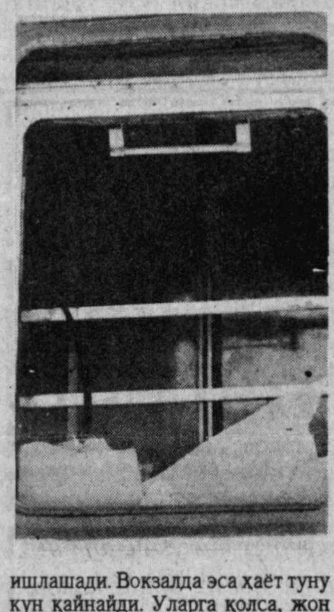

Тошкентнинг "Жанубий" вокзалидамиз. Бу гал хизмат сафари юзасидан бирон манзилга отланганимиз йўқ. Аммо пойтахтга келиб-кетувчилар учун вокзалда қандай шароит, қулайликлар борлиги билан танишиш ниятида бу ерга ташриф буюрдик.

Одам тирбанд. Чипталар сотилаётган жойга ўтишнинг ҳам ўзи амри маҳол. Ҳамма биринчи бўлиб билет харид қилишга интилади. Бола кўтариб олган аёл ҳам, ногирон ҳам битта дард билан юрибди. "Қандай қилиб поездга билет олиш мумкин?" Ҳамма ўз дарди билан овора. Бу ердаги тартиб посбонлари ҳам йўловчиларнинг ўз манзилларига омон-эсон етиб олишларини исташади. Имкон қадар ёрдам ҳам беришмоқда: кимга билет харид қилишга, кимга эса зарур маслаҳат беришга.

Бугун поезд энг қулай йўл воситаси бўлиб қолди. Чунки самолёт билети жуда қиммат. Автобус ҳам шу. Шу боис, ҳамма ўзини поездга урган. Бунинг устига поездлар қатнови кескин камайган. Йўловчилар сони эса тобора ошиб бормоқда.

Бу "имконият"дан фойдаланиб, чўнтагини қаппайтириб олмоқчи бўлган "ишбилармонлар" ҳам бисёр. "Жанубий" шоҳбекатнинг тармоқ ички ишлар бўлимига қарашли навбатчилик қисми масъул ходимлар томонидан "ҳожатбарор" кимсаларга қарши кураш олиб борилмоқда. Бироқ уларнинг имконияти ҳам чекланган. Бир неча бор олибсотарларни қўлга олишди. Шахсини аниқлашди. Бундай кимсаларга бирон қатъий чора кўриш эса уларнинг хизмат вазифасига кирмайди. Бор-йўғи 3 соат ушлаб туришади-да, шахсини аниқлаб, билетларни мусодара қилгач, қўйиб юборишади. Сўнгра иш ёки ўқиш жойига хабар беришади. Лекин кўпларининг ёнида биронта ҳужжати ҳам бўлмайди. Хўш, нима қилиш керак? Энг ёмони, солиқ инспекцияси вокзалда фаолият кўрсатмаяпти. Улардан бирон вакил ҳам йўқ. Тармоқ ички ишлар бўлимида солиқ инспекциясининг фақат телефон номери қолдирилган. Зарур пайтда уларни огоҳ этиш учун. Яна бир томони солиқчилар кеч соат 18.00 гача ишлашади. Вокзалда эса ҳаёт туну кун қайнайди. Уларга қолса, жон деб ҳамкорликда ишлашса, аммо нимадир етишмаяпти. Билет билан чайқовчилик қиладиганлар эса чипталарни асосан олдиндан 5-6 кун илгари олиб қўйишади. Шоҳбекат карнайи орқали қўлдан чипталарни олиш мумкин эмаслиги ҳақида тез-тез эълон қилиб борилмоқда. Поездга чиқиш пайтида махсус гуруҳ билетларни ҳужжатларга солиштириб, назоратдан ўтказмоқда. Лекин бу ҳам фойда беряпти.

Энди йўловчиларнинг манзилга етиб олишлари учун поездлардаги шароит ҳақида. Афсус, бу борада яхши гап айтиш қийин. Ўша куни биз Андижон ва Наманган поездларини кўздан кечирдик. (Суратларга қаранг). Составдаги аксарият ойналар йўқ. Синдирилган. Кўплари темир сеткалар билан қоплаб ташланган. Мабодо, вагонда ёнғин чиқса борми, худо урди, деяверинг.

Ўз поездларини кутиб турганлар учун шароит ҳам етарли эмас. Ҳар ким хоҳлаган жойидан макон топган.

Вокзал ўз номи билан вокзал. Унинг ҳамиша ташвиши етарли. Оғири эса йўловчиларга тушмоқда. Бугун ҳамманинг ўз вазифаси бор. Вокзалда ҳам шу. Энг муҳими, шу вазифанинг ким қандай бажаришида қолди.

Муҳаммад АМИН,
Сирожиддин РАУФ,
"Туркистон" мухбирлари.

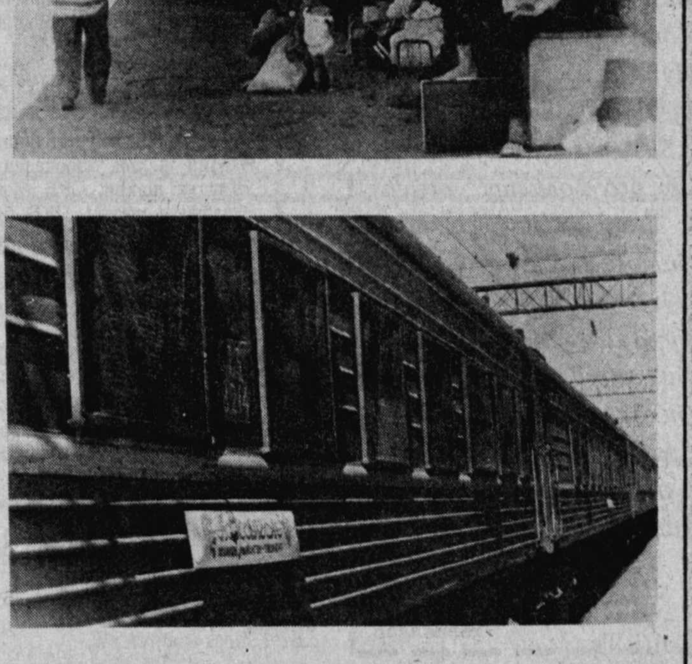

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ва Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг айирбошлаш пунктлари тўғрисида

МАЪЛУМОТ

(ҳудудлар бўйича)

Айирбошлаш пунктининг манзили

Тошкент шаҳри

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки

1. Марказий банк биносида, Ўзбекистон шоҳкўчаси, 6-уй
2. Ўзсаноатқурилишбанк (СҚБ) Қурилиш бўлими биносида, Ўзбекистон кўчаси, 16-уй
3. Марказий авиалиниялар аэропорти
4. Маҳаллий линиялар аэропорти
5. СҚБ Қорасув бўлими биносида, Манжара кўчаси, 1-уй
6. "Россия" меҳмонхонаси
7. СҚБ Сирғали бўлими биносида, Спутник-6 массиви, Проектная кўчаси, Г-38
8. Шимолий вокзал, Туркистон кўчаси, 10-уй
9. "Тошкент" меҳмонхонаси
10. "Тошкент" автостанцияси
11. Ўздеҳқонсаноатбанк Бектемир бўлими биносида, Ҳ. Бойқаро кўчаси, 4-уй
12. СҚБ Ҳамза бўлими биносида, Гоголь кўчаси, Марказ-1/Б
13. СҚБ Меҳнат бўлимининг жамғарма кассаси биносида, Пушкин кўчаси, 5-уй
14. СҚБ А. Икромов бўлими биносида, Фарҳод кўчаси, Г-12-уй
15. СҚБ Чилонзор бўлими биносида, Бульварная кўчаси, "Ц" квартали
16. СҚБ Мирзо Улуғбек бўлими биносида, Истиқбол кўчаси, 25-уй
17. СҚБ Авиасозлар бўлими биносида, Майна Ҳасанова кўчаси, 5-уй
18. СҚБ Нодирабегим бўлими биносида, Марказ-14, 19-уй
19. "Турон" тижорат банки биносида, Абай кўчаси, 6-уй
20. Марказий банк ўқув бўлими биносида, Ш. Рашидов кўчаси, 94а-уй
21. "Дархон" авиакассаси биносида
22. СҚБ Қатортол бўлими биносида, Қатортол кўчаси, 30-уй
23. СҚБ Операция бошқармаси биносида, А. Тўқай кўчаси, 3-уй
24. СҚБ Ракат бўлими биносида, Горбунов кўчаси, 2а-уй

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки

25. Ўзбекистон меҳмонхонаси
26. "Чорсу" меҳмонхонаси
27. "Ўзбекистон ҳаво йўллари" авиакомпанияси марказий агентлиги биносида
28. "Совғалар" дўкони
29. "Шуҳрат" дўкони
30. Талабалар шаҳарчаси, 72-ётоқхона
31. Эски Жўва бозоридаги хўжалик моллари дўкони
32. "Фарҳод ва Ширин" дўкони
33. Чет эл банклари ваколатхонаси, Туроб Тўла кўчаси
34. Миллий банк биносида
35. "Иверсон" дўкони, А. Тўқай кўчаси
36. "Иверсон" дўкони, Чилонзор кўчаси, 56-уй
37. "Иверсон" дўкони, А. Толстой кўчаси
38. ТТЗ-4, Ўзжамғармабанкнинг 3628/0370 филиали
39. Қорасув-6 массиви, Ўзжамғармабанкнинг 3628/0402 филиали
40. Юнусобод массиви, 4-квартал, Ўзжамғармабанкнинг 3649/0349 филиали
41. Юнусобод массиви, 18-квартал, Ўзжамғармабанкнинг 3649/0392 филиали
42. Тошкент шаҳар бўлими биносида
43. Шимолий вокзал
44. "Турон" меҳмонхонаси
45. Аэропорт
46. Аэропорт
47. "Ёшлик" меҳмонхонаси
48. Шимолий вокзалдаги чипталарни олдиндан сотиш кассаси
49. Бош универсал дўкон (ГУМ) биносида
50. "Туркистон" меҳмонхонаси
51. Ҳамкор кўчаси, Ўзжамғармабанкнинг 405-филиали
52. Чилонзор массиви, 45-уй, 31-хона, Ўзжамғармабанкнинг 396-филиали
53. Қорақамиш 1/4, Ўзжамғармабанкнинг 8050/35 филиали
54. Гагарин кўчаси, 1-уй, Ўзжамғармабанкнинг 191-филиали

Қорақалпоғистон Республикаси Ўзбекистон Республикаси Марказий банки

1. Марказий банк республика бошқармаси биносида
2. Нукус шаҳри, "Ўзбекистон ҳаво йўллари" авиакомпаниясининг агентлиги
3. Беруний шаҳри, Ўздеҳқончиликсаноатбанк бўлими биносида
4. Нукус шаҳри, "Тошкент" меҳмонхонаси

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки

5. Миллий банк бўлими биносида
6. Аэропорт, Нукус шаҳри
7. Нукус шаҳри, Темир йўл вокзали
8. Нукус шаҳри,"Тошкент" меҳмонхонаси
9. Нукус шаҳри, "Ўзбекистон ҳаво йўллари" авиакомпаниясининг шаҳар агентлиги
10. Нукус шаҳри, "Нукус" меҳмонхонаси
11. Нукус шаҳри, Марказий универсал дўкон (ЦУМ) биносида
12. Нукус шаҳри, 23-микрорайон
13. Нукус шаҳри, марказий бозор
14. Чимбой ҳокимлиги биносида
15. Темир йўл вокзалининг Қўнғирот бекати
16. Тўрткўл шаҳри, "Тўрткўл" меҳмонхонаси
17. Хўжайли тумани маркази

Андижон вилояти. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки

1. Марказий банк вилоят бошқармаси биносида
2. Андижон-1 темир йўл вокзали
3. Андижон шаҳри, СҚБ Бобур бўлими биносида
4. Асака шаҳри, Деҳқончиликсаноат банки бўлими биносида

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки

5. Миллий банк бўлими биносида
6. Андижон шаҳри, янги колхоз бозори
7. Андижон шаҳри, "Андижон" темир йўл вокзали
8. Андижон шаҳри, ЦУМ биносида
9. Андижон шаҳри, аэропорт
10. Андижон шаҳри, "Олтин водий" меҳмонхонаси

Бухоро вилояти. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки

1. Марказий банк вилоят бошқармаси биносида
2. Бухоро шаҳри, "Бухоро" ташқи иқтисодий сайёҳлик ишлаб чиқариш комплекси
3. Бухоро шаҳри, "Ўзбекистон ҳаво йўллари" авиакомпанияси агентлиги

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки

4. Миллий банк бўлими биносида
5. Бухоро шаҳри, "Варахша" меҳмонхонаси
6. Бухоро шаҳри, авиабилетларни бронлаш ва сотиш комплекси
7. Когон шаҳри, темир йўл вокзали
8. Бухоро шаҳри, аэропорт
9. Бухоро шаҳри, "Бухоро туристик комплекси"
10. Бухоро шаҳри, шаҳардан ташқаридаги "Моҳи Хоса" қароргоҳи
11. Бухоро шаҳри, "Фоҳира" меҳмонхонаси
12. Бухоро шаҳри, "Зарафшон" меҳмонхонаси
13. Бухоро шаҳри, Марказий автовокзал
14. Бухоро шаҳри, Тимли бозор
15. Бухоро шаҳри, Туристлар линияси, учинчи гумбаз
16. Бухоро шаҳри, "Раста" савдо комплекси

Жиззах вилояти. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки

1. Марказий банк вилоят бошқармаси биносида
2. Жиззах шаҳри, "Ўзбекистон" меҳмонхонаси
3. Ғаллаорол шаҳри, Деҳқончилик-саноат банки бўлими биносида

Қашқадарё вилояти. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки

1. Қарши шаҳри, Марказий банк вилоят бошқармаси биносида
2. Шаҳрисабз шаҳри, "Интурист" меҳмонхонаси

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки

3. Қарши шаҳри, Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки бўлими биносида
4. Қарши шаҳри, авиабилетларни бронлаш ва сотиш комплекси
5. Қарши шаҳри, темир йўл вокзали
6. Қарши шаҳри, "Тонг" меҳмонхонаси
7. Қарши шаҳри, "Қарши" меҳмонхонаси
8. Қарши шаҳри, Эски бозор
9. Қарши шаҳри, Янги бозор
10. Қарши шаҳри, автостанция

Наманган вилояти. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки

1. Марказий банк вилоят бошқармаси биносида
2. Наманган шаҳри, темирйўл вокзали
3. Наманган шаҳри, аэропорт

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки

4. Миллий банк бўлими биносида
5. Наманган шаҳри, "Орзу" меҳмонхонаси

(Давоми 2-бетда).

Иқтисодиётнинг устивор йўналишлари

1. ХАЛҚҚА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Мана шу бениҳоя мураккаб шароитда биз ўзимизнинг янгиланиш, ривожланиш ва тараққиёт йўлимизни ишлаб чиқдик. Ўтиш даври қийинчиликларини бартараф қилиш концепциясининг пойдеворини ташкил этувчи бешта қоида шу йўлга асос қилиб олинди. Бу қоидаларнинг моҳияти қуйидагилардан иборат:

БИРИНЧИДАН: иқтисодиёт сиёсатдан устун бўлиши керак, ҳам ички, ҳам ташқи иқтисодий муносабатларни мафкурадан холи этишни таъминлаш зарур.

Ислом КАРИМОВ

Вақт доимо сўнгги баҳони бергувчидир. Туркий қавмлардан бири ўзбек халқи ҳам мустамлака занжирларини узиб, тарих саҳнасига чиқиб кела бошлади. Озодликнинг учинчи йилини кутиб олаётган ўзбекистонликлар қисқа муддат ичида мислсиз қадам ташлаб дунёдаги етакчи мамлакатларга тенглашаётир. Республикамиз Президенти Ислом Каримов Олий Кенгаш сессияларида сўзлаган нутқларида ҳам, чет эл журналистлари билан бўлган суҳбатларда ҳам Ўзбекистоннинг ўз тараққиёт ва ривожланиш йўлларини аниқ дастур асосида, ниҳоятда маъноли тарзда тушунтириб берган эдилар. Оқилона ва узоқни кўзлаб тузилган тадбирлар чет элликларда жуда катта қизиқиш уйғотди. Зеро, Президентимизнинг мустақил Ўзбекистоннинг келажаги учун қайғуриб яратган дастурлари ҳақида ҳали не-не азиз китоблар битилгай. Чунки, лоқайдлик ботқоғига чўмган, фақатгина буйруқ асосидагина ишлашга ўрганган одамларни уйғотиш, юрагига журъат ўтини солиш ва ҳар бир инсон ҳаётда маълум из қолдиришига шароит ҳамда имкон бериш ҳеч қайси давлат тарихида бирданига юз бермаган. Ахир бу демократия, инсон қалбининг эркинлиги эмасми? Ҳа, вақт ўтаётир, онг ўзгармоқда. Ҳаётимизга турли янги технологиялар кириб келяпти. Қадим урф-одатлар, анъаналар тикланмоқда. Ҳатто, шўролар Иттифоқи номли қизил империя даврида одат тусига кирган яшаш тарзимиз аянчли ва қўпол, маъносиз танбаллик эканлиги ойдинлашди. Бугунги ҳаёт биздан шижоатни, куч-ғайратни, ақлу заковатни, илму маърифатни, тиниб-тинчимасликни ТАЛАБ ҚИЛМОҚДА. Бундай ҳаётга кўникмаган кимсалар Ўзбекистоннинг ўз тараққиёт йўли нимадан иборат эканлигини ақл тарозусига солиб ўлчаб кўришга ожизлик қилишяпти. Улар бугунги ўзгаришларни онгига сингдиришолмаяпти, тасаввурлари сийқалаш-ганлигини тан олишга эса ўжар бир хис йўл бермасдан “илгариги замон яхши эди“ қабилидаги ҳеч бир мантиққа эга бўлмаган нотўғри фикрни тилдан қўймай айтиб юришибди. Ҳа, совет тузуми кишиларни манқуртлик асоратига солганлиги аниқ. Манқуртлар ўз тарихи, Ватани, халқи ҳақида қайғуриш ҳиссидан бегона, бўлар-бўлмасга асабийлашадиган одамлардир. Начора, ақл билан нодонлик, зиё билан зулмат ёнма-ён. Фақат, биз уларни ажрата билишимиз шарт. Аввало, ички ҳис-ҳаяжонга эрк бермасдан Пайғамбаримиз Муҳаммад саллоллоҳу алайҳи вассалам жаноблари айтган Ҳадиси шарифни эслайлик, “Ғазабингиз келса ўтириб олинг, унда ҳам жаҳлдан тушмасангиз ётиб олинг, зеро, ғазаб жаҳолатдандур. Ёки, ўз ғазабини жиловлай олган инсон энг кучлидир“.

Қачонки, биз жаҳолатдан фориғ бўлсак, ақл бизга юз очгай. Ақлли инсон ҳаётдаги гўзалликлардан баҳра олади. Тонгнинг отишини, қушлар чуғурини завқ билан кузатади. Сувнинг шовиллаб оқиши, мажнунтолнинг шабадага силкиниши кўнглига кўтаринкилик бағишлайди. Аслида ҳаёт жуда ҳам гўзал ва ҳузурбахш. ИНСОН УНДАН НИМАНИКИ ИСТАСА ЎШАНИ ТОПАДИ. Мабодо, Сиз нуқул бесаранжомлик ила надомат қилаверсангиз, алал-оқибат бесаранжомлик ила надомат сизга ошно бўлади. Келинг, аъзои баданингиздаги ҳорғинлик ва иродасизликни қувиб мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов айтган гапларнинг мағзини чақайлик. Оддийгина мисол, юртбошимиз таъкидлаган иқтисодий ислоҳотнинг беш тамойили нима? Нега беш тамойил чет элликларни қизиқтириб қўйди? Бу беш тамойилдан минг бир хил маъно топаётган чет элликлар олдида наҳотки, биз оғзимизга талқон солиб турсак. Ахир, биз қаёққа, нима учун, нега бораётганимизни билмасак, юракдан ҳис қилмасак мустақил Ўзбекистоннинг фуқароси бўлишга арзиймизми, йўқми? Ахир, яшашдан мақсад ноаниқ бўлгач, қалбимизда қайдан ўт чақнасин? Қайдан куч-қувват пайдо бўлсин? Келинг, муқаддас байрам муносабати билан ана шу иқтисодиётнинг беш тамойили хусусида фикр юритсак, токи биз қаёққа, нимага бораётганлигимизни аниқ билишимиз шарт.

ИҚТИСОДИЁТНИНГ СИЁСАТДАН УСТИВОРЛИГИ ва бунда иқтисодиётнинг мафкурадан холи бўлиши ёки аввал иқтисод, кейин сиёсат. Биринчи тамойил шундай. Хўш. иқтисодиёт нима? У нега сиёсатдан устивор бўлиши керак. Иқтисодиёт сўзига биз ёд оладиган, лекин ўзимиз тушунмайдиган қоида яратишдан йироқмиз. Иқтисодиёт — бу бойлик, қайсики, сизу биз истаган шарт-шароит, маданият ўчоқлари, саноат корхоналари яратилган. Иқтисодиёт шу юртда яшаётган жамики инсонларни тўкин ва фаровон ҳаётини таъминлайди. Албатта, бунинг учун мамлакатдаги жами табиий бойликлар, етиштирилаётган ва ишлаб чиқарилаётган нарсалар шу халққа хизмат қилиши лозим. Ана шундай бўлганда Ўзбекистоннинг тамғаси туширилган моллар жаҳон бозорида сотиладиган, одамлар бемалол ишлаб, дам олиб, ўқиб, тинч-тотув яшайдиган, нимаики ихтиёр этсалар амалга ошириладиган дамлар келади.

Келинг, ҳозирги бошдан кечираётган вақтларни хаёлан таҳлил қилайлик. Мана, қишлоқларда одамларнинг устидан бутифос сепишмаяпти, ерларга селитра солиниши туфайли маҳсулотларнинг таркиби бузилиши камайди. Ва инсонлардан ички бир қувват билан ишлаш учун вазият юзага келди. Одамлар қўшимча томорқа, баъзилари гектарлаб ерни ижарага олишди. Пахта майдонлари камайиб, аҳолининг моли учун яйловлар очилди. Самарқанд вилояти Нарпай туманидаги Алишер Навоий номли жамоа хўжалигида яшовчи Ашурали Саъдинов ҳовлисига экилган картошкадан 1 тоннага яқин, пиёздан ярим тонна ҳосил йиғди. Минг тупдан ортиқ терак экди. Бу меҳнаткаш инсоннинг оиласи шу йил чинакам фаровонликни ҳис этмоқда. Яъни, йил бошида уйига газ ўтказилди. Ичимлик суви билан таъминланди. Уйига меҳмон бўлиб борсангиз хушнудлик билан қабул қилади. Уни биров ишлашга мажбур қилаётгани йўқ. Балк меҳнатидан топаётган манфаатдорлик туфайли мавжуд камчиликларни тугатишга ва ўзи учун ҳамда оиласи учун зарур шарт-шароитни яратишга қизиқиб кетди. Натижада мол-ҳоли, қўй-қўзиси, товуқлари кўпайди. Ҳатто қуён боқишга ҳам ҳавас уйғонди. Бу қишлоқда туман солиқ инспекциясидан ижарага трактор олиб омади юришган Муҳаммад Алломуродовни ҳам санаб ўтиш мумкин. Унинг ўзи елиб-югуриб тракторни созлайди, ёқилғи топади, ишлаб ҳам оиласини тебратади, ҳам давлатга керакли солиқни тўлайди. Бундайларнинг сони кўпайди. Бири шойи, бири атлас тўқимоқда. Жуда кўпчилик аёллар гилам тўқишяпти. Энг қизиғи эса одамлар шишанинг синиқларини кичик корхонага пулга сотишяпти. Ёш йигитлар қассоблик, сартарошлик, этикдўзлик, дурадгорлик, пахсачилик, сувоқчилик, рассомлик, сураткашлик, тунукасозлик, тош терувчилик, оҳак пиширувчилик ва ҳоказо ҳунарлар билан шуғулланаяптилар. Олим Бозоров деган киши эса неча йилдан буён ишламай ётган ҳаммомни сотиб олиб ишга туширди ва одамларни бир мунча ташвишдан қутқарди. Тегирмон, мойжувоз, сутни қайта ишловчи кичик корхоналар очилганлигини халқ мамнуният билан қабул қилди. Жамоа хўжаликдан ижарага ер олган фермерлар эса кўпчиликни сут ва гўшт билан таъминламоқда. Ҳа, секин-асталик билан қишлоқларга саноат, маданият кириб келмоқда. Буларнинг ҳаммаси мавжуд маблағлар ва имкониятларнинг халқни бойиши, турмушларидан кўнгли тўлиши учун қилинаётганлигидан далолатдир.

Президентимиз Ислом Каримов халқ депутатлари Бухоро вилояти кенгаши сессиясида сўзлаган нутқида қуйидагиларни алоҳида таъкидлагандилар. “Халқимизда “аввал таом — кейин калом“ деган ҳикмат бор. Яъники аввал одамларнинг қорнини тўйдир, бола-чақасининг ҳаётини таъмин этиб бер. Ана ундан кейин сиёсатингни гапир. Ҳавойи гап билан одамларни алдаб бўлмайди... Биз қураётган янги тизим энг шижоатли, ишнинг кўзини биладиган, меҳнаткаш, юртпарвар, фидойи ва қўли гул одамларга шароит яратиб бериш керак. Ҳақиқий меҳнаткашга шароит яратиш — президент сифатида менинг вазифам, ҳукуматнинг, давлатнинг, ҳар бир раҳбарнинг, бутун жамиятнинг вазифаси“. Дарҳақиқат, Президентимиз таъкидлаб ўтган биринчи тамойилнинг асосий мақсадини барчамиз тушунишимиз, англашимиз шарт. Хўш, унинг асосий мақсади нима? Республикамиздаги раҳбарлар ҳам, жами бойликлар ҳам шу Ватан учун, шу юртнинг инсонлари бахт-саодати, шод-хуррам ва бахтиёр яшашлари учун хизмат қилишидир. Яъни, иқтисодиёт ҳеч қанақа сиёсатга, мафкурага бўйсунмайди. Балки шу юртнинг инсонларига беминнат фойда беради.

Тўлқин ЁРҚУЛОВ,
шарҳловчи.

Уйғоқ сўз

КЕЛАЖАКНИ ИЛМДА ҚЎРАМАН

Азалдан қадри юксак бўлган мустақиллик ҳақиқатдан ҳам буюк, баҳоси йўқ неъматдир. У туфайли туманли тарихимиз ойдинлашиб, қадриятларимиз қарор топмоқда, ўзлигимизни англаб, келажагимиз пойдеворини қурмоқдамиз. Муҳими, кўп йиллардан буён чучмал бир тушунчага айланган Ватан ҳисси юртдошларимиз қалбини асл маънода чулғамоқда. Мана шу ҳис жамиятимизнинг турли қатламларида манфаатлар муштараклигини таъмин этаяпти. Халқ фаровонлигини ошириш, Ўзбекистонимизни жаҳоннинг ривожланган мамлакатлари қаторига қўшишдай олий мақсад йўлида сезиларли ҳамкорлик, ҳамжиҳатлик қарор топмоқдаки, бу истиқлолимизнинг дастлабки одимларидан тўғри йўл танлаганимиз натижасидир.

Маълумки, ҳар бир халқнинг тарихи ундан етишиб чиққан буюк кишиларга қараб баҳоланади. Бу борада тангрининг ўзи бизга кўп ва хўб саховат кўрсатган. Она тупроғимиздан жаҳон илм аҳли тан олган ўнлаб алломалар, юзлаб шоиру фозиллар етишиб чиққан. Тарих ойнасидаги бу сиймолар ҳар бир ўзбек қалбида фахрланиш туйғусини қўзғайди, ўзбекнинг жаҳон халқлари ўртасидаги ўрнини, мавқеини белгилаб беради, халқимизнинг маънавий ва руҳий имкониятлари беҳадлигини кўрсатиб туради. Биз жаҳонга машҳур алломаларимиз билан фахрланамиз. Элда номи-ю, асарлари унча таниш бўлмаган алломаларимиз ҳали қанча; буларни ўрганиш, халққа етказиш бизнинг муқаддас бурчимиз бўлмоғи лозим.

Миллий қадриятлар ва мустақиллик тушунчаларини бир варақнинг икки бетига қиёслаш мумкин. Буларни бир-биридан ҳеч ажратиб бўлмайди. Шу боисдан мустақилликнинг асл пойдевори — миллий қадриятлардир. Қадрият эса Ватан тушунчаси билан узвий боғлиқ. Наинки, Ватан туйғуси, Ватан дарди, фидойилик, элпарварлик йўқ жойда қадриятларнинг ривож топиши ҳақида гап ҳам бўлиши мумкин эмас. Ватанини севган киши ўз халқининг қадриятларини севади. Ўз Ватанини, ўз қадриятларини ардоқлаган шахс ўзгалар юртини, унинг қадриятларини ҳам ҳурмат қилади, унга ҳавас билан қарайди. Зеро, ватанпарварлик бу — инсонпарварлик, айни вақтда байналмилал инсон бўлиш демакдир. Бизга бу туйғу боболардан мерос қолган.

Афсуски, биз кўп йиллар давомида фақат ғарб фалсафаси билан нафас олиб келдик. Шарқда яшасак-да, шарқона фалсафадан аста-секин узоқлаша бордик: бой, теран, шарқона удумлардан, маданий мероздан, қадриятлардан унумли фойдалана олмадик. Шукрки, энди имконият доирамиз кенгайиб бормоқда. Биз зиёлиларнинг асл мақсади ҳам умуминсоний қадриятлар қаторидан она Ватан қадриятларининг ўз жойини эгаллаши учун меҳнат қилишдир. Ёшларни шу руҳда тарбияласак, келажакка пухта замин яратган бўламиз. Аҳён-аҳёнда қилинган ишлар бу йўлда самара бермаслигини ҳаммамиз англамоғимиз даркор. Фақат доимий тарзда — оилада ҳам, боғчада ҳам, мактабдаю, олий ўқув юртларида ҳам муттасил равишда шу мақсадда ишламоғимиз даркор.

Дарвоқе, илм тўғрисида. Ҳаммамиз учун аниқ бўлсинки, билимли ёшларсиз буюк давлат туза олмаймиз. Бизга илмли ёшлар ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ керак. Енгил-елпи йўллар билан пул топишни ўйлаётган ёшларимиз шуни унутмасинларки, яхши бизнесмен — савдогар бўлиш учун ёки пухта фермер бўлиш учун ҳам аввало илм асқотади.

Шу боис ҳам ҳар йили олий ўқув юртлари қабул ҳайъати атрофида ўралашиб юрган илмга чанқоқ ёшларни кўрганда, беихтиёр ич-ичимдан фахрланиш ва мамнунлик туйғуси отилиб чиқади. Биламанки, бу чанқоқлик бор экан, юртимнинг келажаги завол топмайди, у тобора яшнаб-яшариб бораверади.

Мухтор УМАРХЎЖА,
филология фанлари доктори, профессор.

Муштарий ёрдам сўрайди

ГАП ЭГАСИНИ ТОПАДИ

Замон ўзгариб, нарх-наво ошиши билан сафарга чиқувчиларнинг улови поезд бўлиб қолди. “Тошкент — Сариосиё“, “Тошкент — Китоб“ поездларида йўловчилар доим тирбанд. Агар чиптани олдинроқ олиб қўймасангиз шўрингизга “шўрва тўкилади“. Кейин 3-4 баробар қиммат олишингизга тўғри келади. Бир амаллаб поездга чиқиб олсангиз марра сизники. Праводник билан “гап“лашиб биринчи ёки иккинчи қаватдан жой оласизми, учинчи қаватда ётасизми қолгани сизнинг ишингиз. “Ябир“ бўлиб кетган кўрпача ва ёстиққа “чўзилиб“ маза қилиб кетасиз. Агар учинчи қаватдан жой топилса, ташвиш қилманг бехавотирсиз, чиптангиз бўлса, сизга маслаҳатим шуки, бошингизни яхшилаб беркитиб ётинг. Чунки манзилга етгунча очиқ деразалардан визиллаб тошлар учиб кира бошлайди. Ёнингизда ётган киши “вой-вой“лайди. Шунда ҳам бош кўтариб қарамайсиз. Чунки... Бошингизни ўраган қўйи ўйлайсиз: “Биз ҳам бола бўлганмиз. Эҳ, шўх болалар!“ дейсиз.

Буларни сиз йўловчилар билинг деб ёзаётганимиз йўқ. Шунинг учунки, бундай машмашаларни биздан кўра яхшироқ биласиз. Шулар ҳақида ёзарканмиз ўйлаб қолдик. Бундай муаммоларни ким ҳал қилади?

Улуғбек ДИЛМУРОДОВ,
Аҳрор СОБИРОВ
талабалар.

Ўзбекистон — ватаним маним

Бугун озод Ўзбекистон ҳақиқий шижоат масканига айланган. Чунки руйи-заминда бизнинг элдек интилувчан, бағри кенг, гўзал удумлар билан ҳаётга файз бағишловчи халқлар кам топилади. Ватанимизнинг ҳар бир қаричида янгиланиш, ўзгариш юз кўрсатиб турибди. Наманган вилоятида ҳам бу борада таҳсинга лойиқ бир қадар ижобий ишлар амалга оширилмоқда. Улар тадбиркорликка кенг йўл очиб берганликлари учун ҳам шундай ютуқларни қўлга киритишмоқда.

Наманганлик ишбилармон, “Жаҳонгир“ фирмаси раиси Жамолиддин Ҳожи Камолов оиласини ҳеч иккиланмай тадбиркорлар оиласи деб айтиш мумкин. Жамолиддин ака умр йўлдоши ва фарзандлари кўмагида амалга ошираётган ишлар ҳақида ҳар қанча ёзсак оз. Яқинда фирма даромади ҳисобидан янги замонавий савдо растаси қурилиб, ишга туширилди. Буларнинг барчаи Ватанимиз чиройини очишда муҳим аҳамият касб этади.

Турғунбек МАҲКАМОВ олган суратлар.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ва Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг айирбошлаш пунктлари тўғрисида

МАЪЛУМОТ

(ҳудудлар бўйича)

(Давоми. Боши 1-бетда).

6. Наманган шаҳри, “Фазо“ меҳмонхонаси
7. Наманган шаҳри, аэропорт
8. Наманган шаҳри, “Ўримчи“ савдо маркази
9. Наманган шаҳри,чипталарни олдиндан сотиш кассаси

Навоий вилояти. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки

1. Марказий банк вилоят бошқармаси биносида
2. Навоий шаҳри, аэрокасса
3. Учқудуқ шаҳри, СҚБ бўлими биносида
4. Зарафшон шаҳри, СҚБ бўлими биносида

Самарқанд вилояти .Ўзбекистон Республикаси Марказий банки

1. Марказий банк вилоят бошқармаси биносида
2. Самарқанд шаҳри, темир йўл вокзали
3. Самарқанд шаҳри, аэрокасса
4. Самарқанд шаҳри, аэропорт
5. Самарқанд шаҳри, “Интурист“ меҳмонхонаси
6. Самарқанд шаҳри, “Сайёр“ меҳмонхонаси
7. Самарқанд шаҳри, “Саёҳат ва экскурсиялар бюроси“
8. Каттақўрғон шаҳри, Марказий банк Ҳисоб-китоб-касса маркази
9. Ургут шаҳри, Марказий банк Ҳисоб-китоб-касса маркази биносида
10. Челак шаҳри, “Исмоил Бухорий“ масжиди қошида

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки

11. Миллий банк бўлими биносида
12. Самарқанд шаҳри, “Самарқанд“ меҳмонхонаси
13. Самарқанд шаҳри, аэропорт
14. Самарқанд шаҳри, “Сайёҳ“ меҳмонхонаси
15. Самарқанд шаҳри, ГУМ биносида
16. Самарқанд шаҳри, ЦУМ биносида
17. Самарқанд шаҳри, “Анахит“ дўкони
18. Самарқанд шаҳри, Сиёб колхоз бозори
19. Самарқанд шаҳри, “Регистон“ меҳмонхонаси
20. Самарқанд шаҳри, “Карим“ дўкони
21. Самарқанд шаҳри, Темир йўл вокзали (дўкон)
22. Самарқанд шаҳри, “Самарқанд“ универсал дўкони
23. Самарқанд шаҳри, “Саёҳат“ универсал дўкони

Сурхондарё вилояти Ўзбекистон Республикаси Марказий банки

1. Марказий банк вилоят бошқармаси биносида
2. Термиз шаҳри, Ўзжамғармабанкнинг №340/046 филиали

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки

3. Миллий банк бўлими биносида
4. Термиз шаҳри, “Сурхон“ меҳмонхонаси
5. Термиз шаҳри, авиакасса
6. Термиз шаҳри, “Шарқ“ меҳмонхонаси
7. Термиз шаҳри, аэропорт
8. Термиз шаҳри, автовокзал
9. Термиз шаҳри, “Термиз“ меҳмонхонаси

Сирдарё вилояти. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки

1. Марказий банк вилоят бошқармаси биносида
2. Гулистон шаҳри, темир йўл вокзали
3. Янгиер шаҳри, Деҳқончиликсаноатбанк туман бўлими биносида
4. Сирдарё шаҳрида, Деҳқончиликсаноатбанк туман бўлими биносида

Тошкент вилояти. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки

1. Ангрен шаҳри, Саноат-қурилиш банки бўлими биносида
2. Олмалиқ шаҳри, Саноат-қурилиш банки бўлими биносида
3. Бекобод шаҳри, Саноат-қурилиш банки бўлими биносида
4. Чирчиқ шаҳри, Саноат-қурилиш банки бўлими биносида
5. Оҳангарон шаҳри, Деҳқончиликсаноатбанк бўлими биносида
6. Янгийўл шаҳри, Деҳқончиликсаноатбанк бўлими биносида
7. Чиноз шаҳри, Марказий ҳисоб-китоб-касса маркази биносида
8. Зангиота поселкасида, Деҳқончиликсаноатбанк бўлими биносида
9. Тўйтепа шаҳри, Деҳқончиликсаноатбанк бўлими биносида
10. Қибрай шаҳри, Деҳқончиликсаноатбанк бўлими биносида
11. Оққўрғон посёлкаси, Деҳқончиликсаноатбанк бўлими биносида
12. Келес шаҳри, Деҳқончиликсаноатбанк бўлими биносида
13. Ғазалкент шаҳри, Деҳқончиликсаноатбанк бўлими биносида

Фарғона вилояти. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки

1. Марказий банк вилоят бошқармаси биносида
2. Фарғона шаҳри, аэропорт
3. Фарғона шаҳри, Саноат-қурилиш банки шаҳар бошқармаси биносида
4. Марғилон шаҳри, темир йўл вокзали
5. Марғилон шаҳри, Марказий банк ҳисоб-китоб-касса маркази биносида
6. Қўқон шаҳри, Марказий банк ҳисоб-китоб-касса маркази биносида
7. Қўқон шаҳри, Саноат-қурилиш банки бўлими биносида

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки

8. Миллий банк бўлими биносида
9. Фарғона шаҳри, “Зиёрат“ туристик комплекси қошида
10. Фарғона шаҳри, ЦУМ биносида
11. Фарғона шаҳри, колхоз бозори

Хоразм вилояти. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки

1. Марказий банк вилоят бошқармаси биносида
2. Урганч шаҳри, аэропорт
3. Урганч шаҳри, “Интурист“ меҳмонхонаси
4. Урганч шаҳри, “Жайҳун“ меҳмонхонаси
5. Ҳазорасп шаҳри, Деҳқончиликсаноатбанк бўлими биносида
6. Хива шаҳри, Деҳқончиликсаноатбанк бўлими биносида

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки

7. Марказий банк бўлими биносида
8. Урганч шаҳри, Транспорт агентлиги
9. Урганч шаҳри, темир йўл вокзали
10. Урганч шаҳри, “Интурист“ меҳмонхонаси

Рўйхатда кўрсатилган ихтисослаштирилган пул алмаштириш пунктларининг ишлари билан боғлиқ ҳамма масалалар бўйича қуйидаги телефонлар орқали мурожаат қилишни сўраймиз:

Тошкент шаҳрида

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси, 39-80-80

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, 33-10-10,, 33-38-62

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, 39-13-34

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки, 39-13-34

Андижон шаҳрида, 4-52-12, 4-48-61
Бухоро шаҳрида, 3-85-56, 3-57-50
Гулистон шаҳрида, 2-21-46, 9-13-91
Жиззах шаҳрида, 3-56-80, 2-12-94
Қарши шаҳрида, 4-44-32, 3-25-26
Навоий шаҳрида, 3-41-00, 3-04-94
Наманган шаҳрида, 6-50-12, 6-38-60
Нукус шаҳрида, 2-35-66, 2-35-73
Самарқанд шаҳрида, 33-37-02, 33-36-02
Термиз шаҳрида, 4-47-10, 4-45-87
Фарғона шаҳрида, 4-16-19, 4-35-62
Урганч шаҳрида, 6-53-66, 6-64-89

БОТМАГАН ОФТОБ

ЯҚИН ЎТМИШДА миллат манфаати ва Ватан равнақи учун курашган ижодкорларимиз тўғрисида бор ҳақиқатни очиқ айтиш мумкин эмасди. Тоталитар мафкура томонидан абадий "музлатиб" қўйилган мавзулар мавжуд эди. Ўлкамиз кўкида порлаган истиқлол қуёши туфайли гўё абадий туюлган музликлар эриб йўқ бўлди, тарихимизни ўрганиш, таъқиқ остига олинган бебаҳо маънавий бойликларимизни халққа қайтариш имкони туғилди. Эндиликда тадқиқотчиларимиз дилидаги гапларини турли коммунистик пардаларга ўрамасдан, баралла айтмоқдалар.

Боту (Маҳмуд Ҳодиев) элимизнинг Абдулла Қодирий, Чўлпон, Фитрат, Элбек, Усмон Носир сингари ёзувчилари билан бир қаторда турган, бутун умрини, билимини, онгли фаолиятини замонавий ўзбек зиёлиларининг сулоласини вужудга келтиришга бағишлаган катта давлат арбоби ва гўзал шеърлари билан халқимиз маънавий хазинасини бойитган истеъдодли шоирдир. Унинг севги-муҳаббатга бағишланган шеърлари бўлмасин, ҳаёт ҳақидаги мушоҳадаларга бой фалсафий руҳдаги асарлари бўлмасин, ўқувчини юксакликка чорлайди, қалбингизни нурга тўлдиради. Ботунинг барча асарлари бадиий жиҳатдан қусурсиз, деган фикрдан йироқмиз, албатта.

Бироқ асос эътибори билан, Боту шеърлари ўз даври адабиётининг гўзал асарларидан бўлган. У 14 ёшлигида ёзган биринчи шеърлари биланоқ даврининг маълум ва машҳур, устоз шоири Чўлпон назарига тушгани бежиз эмас. Чўлпон уни шеъриятимиз осмонидаги ёруғ юлдуз, деб баҳолаган эди. 20-йилларда чоп этилган "Умид учқунлари" ва "Тўлқин товушлари" тўпламлари билан Боту адабий жамоатчилик ўртасида етук ва умидли шоир сифатида танилди.

Шоир ижоди ҳақида очиқ ҳақиқатни айтиш мумкин бўлмаган 60-йилларда адабиётшунослардан Иззат Султон, Маҳмудали Юнусов ва бошқалар ҳадиксираб-ҳадиксираб, бир-икки оғиз ижобий гап айтдилар, бироқ улар Ботунинг пешонасига урилган миллатчилик тамғасини бузишга, чинакам миллатпарварлик руҳида ёзилган, бироқ қораланган шеърларни оқлашга журъат этмадилар. Илгариги қарашлар таъсири остида улар шоирнинг "Етар эмди", "Темир қозиқ юлдузига", "Қилич", "Сўрма" каби шеърларини миллатчилик руҳидаги асарлар, деб талқин этишда давом қилдилар. 70-80-йилларда ёзилган мақолаларда, хусусан, Аҳмад Алиев, Салоҳиддин Мамажонов ва бошқа олимларимизнинг тадқиқотларида шоир ҳаёти ва ижодини ўрганишда дадил қадам ташланди. Бу даврда ёзилган мақола ва китобларда Боту ижодининг чинакам ватанпарварлик, миллатсеварлик тенденциялари коммунистик мафкура имкон берган доирада пардага ўраб, очиб берди. Каминанинг Боту тўғрисидаги тадқиқотлари ҳам ана шундай камчиликдан холи эмас.

Эндиликда, истиқлол туфайли Боту ижодигина эмас, балки умуман совет даври адабиётини янгича, мустақиллик мафкураси нуқтаи назардан таҳлил этиш зарурияти туғилди.

Шу нуқтаи назардан Ботунинг юқорида эслатилган шеърлари бугунги кунимизда бошқача жаранглaмоқда. 16 ёшлик ўспирин, адабиёт даргоҳида атак-чечак қилаётган ёш шоир 1920 йилда ёзган "Етар эмди!" шеърида: "Ёруғликни севатурғон бизнинг тиниқ кўнглимиз Қачонғача қоронғулар аро қолар бўғулиб?" дея куйинади ва оҳ-воҳ урмайди, балки:

Йиртилингиз, эй ярамас,
қалин, қора пардалар!
Ҳеч ёзуқсиз юлдузларнинг
нурли юзи очилсун.
Йўқолингиз, ёруғлиқни
тўсатурғон булутлар!
Юртимизга энг юксакдан
ёруғликлар сочилсун!

дея истиқлолни орзу қилганди. "Темир қозиқ" юлдузига" шеърида шоир бундай деб ёзади.

Қўрқинч, жонсиз, тип-тин,
улкан, қайғу, алам чўлида,
Қийноқ билан битаёзғон мен
йўқсилға йўл кўрсат,
У йўл билан бу кенг чўлдан
узоқлашиб кетайин,
Кўнглимдаги энг муқаддас
тилагимга етайин.

Мана шу сингари шеърлари учун Боту миллатчиликда, пессимизмда, совет воқелигига туҳматчиликда айбланган эди.Ваҳоланки, шоир ўз ватани осмонини тиниқ, мусаффо, халқини ҳур, озод кўришни истаган, мақсади, мўлжали ҳам шу эканини баёнчилик, шиорбозлик эмас, бадиий йўсинда ифодалаган эди.

Боту ижодининг дастлабки даврида ана шундай миллатсеварлик, ватанпарварлик руҳидаги шеърлар кўп. Бироқ, кейинчалик, қизил империя мафкураси тазйиқи остида шоир ижодида бу сингари асарлар камайди. Бироқ кейинги даврдаги ижодида ҳам Боту миллатини юксакликка чорлаган, шу йўлда меҳнат қилишга, олға юришга ундаган шоирлигича қолаверди.

20-йиллар ўрталаридан бошлаб ҳурфикрликка бўғов солинди, эндигина куртак отаётган демократия ниҳоли қатағон гулханида куйдириб, кул қилинди. Мустамлакачилар ва манқуртлар фикрга қарши фикр билан эмас, болта билан курашдилар, ватан ва миллатнинг асл манфаатлари учун жон куйдирган олим ва фозил кишиларни йўқ қилиш, тазйиқ остига олиш билангина чекланиб қолмадилар. Даҳшатлиси шундаки, улар фикрсизлик, маънавий-руҳий қашшоқлик муҳитини яратдилар, миллатга ўзини танитувчи, миллий ифтихор туйғусини уйғотувчи асарларни йўқ қилиш сингари кечирилмас гуноҳга ботдилар.

Фикрсизлик, маънавий қашшоқлик муҳитининг "кашфиётчи"лари бир томондан, тузумнинг очиқдан очиқ душманларини синфий жангларда йўқ қилгач, Абдулла Қодирий, Чўлпон, Фитрат сингари тузумга бирмунча мухолиф қатламни йўқ қилишга киришиши табиий эди. Бироқ жазо аждарҳосининг иштаҳаси карнай бўлиб кетиб, тузумнинг ҳимоячилари, тарғиботчиларини ҳам домига тортди.

Ёппасига лақмалаштириш сиёсати туфайли тузумнинг оташин тарғиботчисига айланган Боту "миллатчи" тамғаси остида биринчи қурбон бўлди.

Ўша давр адабий-ижтимоий муҳитига хос бир хусусият шунда эдики, жазо аждарҳоси навбатдаги қурбонни ўз домига тортган пайтда, офатга қарши бирлашиш ўрнига "мен ориқ, у "семиз", деб қиличнинг дамига ўзгаларни рўпара қилиб, ўзи омон қолишни мўлжаллаганлар кўп бўлганига тарих шоҳид. Бироқ кўп ўтмай бошқаларга ҳам навбат келаверди, миллатнинг гули тутдай тўкилаверди.

Ботунинг рафиқаси марҳум Валентина Петровна билан бўлган суҳбатлар чоғида у мана шу тарқоқ муҳит оқибатлари тўғрисида кўп афсуслар билан гапирган эди.

Ботунинг қамоқдан туриб 1936 йил 15 январда ёзган мактубида ҳам "ўртоқларнинг ёрдамидан умид қилиш керакмас", деган надомат "йилт" этиб кўринади. Олти йил қамоқ азобидан кейин Боту ҳам, қариндошлари ҳам объектив воқелик туфайли шундай хулосага келиши табиий эди.

Шу мактубнинг ўзида: "Мен билан бир иш юзасидан қамалганлар ўз муддатини ўтаб бўлганлари учунгина озод қилиндилар, холос" деб ёзади Боту. Бинобарин, у ва унинг ҳибсда ётган бошқа дўстлари сталинча тоталитар тузум замонида ҳеч қачон оқланмаслигини тушуниб етганлар.

Бироқ, ҳайратланарлиси шундаки, Боту (шунингдек бошқалар ҳам) қизил империяга, ВКП (б), Сталинга кўр-кўрона ишонишда давом этган. Боту мактублари бунинг гувоҳидир. Масалан, 1936 йил 9 июнида ёзган хатида шоирнинг келажакка ишончи яққол сезилиб туради. Айни чоқда у социалистик тузум мамлакат халқларига ёркин, буюк келажак таъминлашига ишонишини таъкидлайди.

Кўп изланишлардан кейин Ботунинг қамоқдан туриб, оиласига юборган ўнта мактубини топишга муваффақ бўлдик. Мактублар рус тилида битилган. Уларнинг аксариятида Боту қамоқдаги ҳаёти яхши кечаётганлиги, тез-тез палов пишириб еяётганлиги, ундан ташвишланмасликлари тўғрисида ёзади. Бу, албатта, муболағали. Бу ерда Боту ўз қариндошларини — отаси, онаси, укалари Сиддиқ (1987 йилда вафот этди), Ҳамид (1983 йилда вафот этди), Юнус (1972 йилда вафот этди) синглиси Хайрихон (ҳозир ҳаёт, 74 ёшдалар), ўғли Эркли ва қизи Наимахонга ёзган мактубларида уларни хотиржам қилишга, ўзи тўғрисида ташвиш торттирмасликка интилган. Қолаверса, ўша вақтда маҳбусларнинг мактублари қаттиқ назорат остида тутилганини, арзимаган бир сўз учун янада қаттиқроқ жазо берилганлигини назардан қочирмаслик даркор.

Истиқлол шарофати билан тарихимизнинг кўпгина яширин саҳифалари варақланмоқда, пинҳон тутилган воқеа-ҳодисалар ойдинлашмоқда, бугунги авлод уларни янгича назар билан ўз нигоҳидан ўтказиб, янгича баҳо бермоқда. Бугунги авлоднинг эртанги куннинг ёруғ йўлларига чиқишида мустамлака, зўравон тузум сўндирмоқчи бўлган, бироқ ботмаган офтоб — Ботунинг ҳаёти ва ижоди ҳам алоҳида, муҳим аҳамият касб этиши шубҳасиздир.

Бобохон Муҳаммад ШАРИФ.

ПАНЖАРА ОРТИДАН ХАТЛАР

(Мактублар илк марта матбуотда ёритилмоқда)

ҚИММАТЛИ адажон, ойижон, Сиддиқ, Ҳомид, Юнус, Хайриой, Эрклижон ва Наимахон!

Кўпдан бери сизлардан хат йўқ. Сизларга нима бўлди? Посилка ва 50 сўмни олдим.

Мен соғ-саломатман ва яхши яшаяпман. Бу ерларда ҳақиқий қиш. Тез кунлар ичида кема қатнови ҳам тўхтатилади.

Ҳеч қандай янгилик йўқ. Хатларингизни сабрсизлик билан кутаман, ёзинглар.

Ҳаммага салом. Ҳаммаларингизни ўпиб қоламан.

Сизларнинг Ботунгиз.
9. XII.35.

СУЮКЛИГИМ Эрклижон!

25 кундан сўнг, яъни 1936 йил 3 январда, ўғилгинам, сен 10 ёшга тўласан.

Сен энди йигитча бўлиб қолдинг.

Сенинг маънодор кўзларингни, кенг пешонангни, баланд қадди-қоматингни тасаввур қиламан...

Мана, суратинг қўлимда. Нигоҳинг нақадар жиддий! Суратингни тез-тез қўлга олиб, гўдаклик ва болалик йилларингни эслайман.Сени кўрмаганимга 5 йилдан ошиб қолди. Бироқ сизларни, жумладан, сени бирор кун ҳам унутганим йўқ.

Яқин кунлар ичида сени бағримга босиб, ўпаман, деб умид қиламан.

Ҳозир бўлса сени туғилган кунинг билан табриклайман ва сенга мустаҳкам соғлик, бахтли-саодатли кунлар ва ўқишда муваффақиятлар тилайман.

Ёқимтой сингилчанг Наимахонга доимо меҳрибон бўлишингга аминман. Уни хафа қилма ва бошқаларга ҳам хафа қилдирма. Энди сен катта бўлиб қолдинг.

Хат ёзиб тургин, азизим Эрклижон.

Сен ўз мактубинг билан менга куч-қувват ва беҳад қувонч бахш этган бўласан.

Мен учун Наимахонни ўпиб қўй.

Ҳаммангизга салом.

Қаттиқ ўпиб қоламан. Сени яхши кўрувчи адангдан.

9.XII.1935.

ҚИММАТЛИ ва суюкли адажон, ойижон, Сиддиқ, Ҳомид, Юнус, Хайриой, Эрклижон ва Наимахон!

Энг аввало, қимматли Эрклижонни туғилган куни билан табриклайман ва унга соғлиқ, ўқишда муваффақиятлар, чексиз бахт-саодат тилайман. Бугун кечқурун Эрклижоннинг шарафига палов пишираман. 1935 йил 3 август куни — Наимахоннинг туғилган куни ҳам палов қилган эдим. 1935 йили ойига деярли 4-5 марта ҳақиқий ўзбек палови тайёрладим.

Мен яхши яшаяпман ва сизлардан мактуб кутяпман. Негадир кам ёзяпсиз. Менда ҳеч қандай янгилик йўқ.

1935 йил 26 ноябрда юборган посилкангизни ҳалигача олганим йўқ. Почтадан сўраб билинг-чи, бу посилка қаёқда саёҳат қилиб юрган экан. 50 сўмни бўлса олганимга анча бўлди.

Ёзинглар, ёзинглар!
Сизларни қаттиқ ўпиб қолувчи сизларнинг Ботунгиз.
3.1.1936.

АЗИЗЛАРИМ адажон, ойижон, Сиддиқ, Ҳомид, Юнус, Хайриой, Эркли ва Наимахон!

10.XI.35 куни ёзган қимматли мактубларингизни кечагина олдим.Ҳаммаларингиз соғ-саломат ва ҳаммаси жойида эканлигидан жуда шодман. Мен ҳам соғ-саломатман. Ҳозирча ҳеч қандай янгилик йўқ.

Энди сизларнинг баъзи саволларингизга қисқача жавоб берай:

1) Мен қачон озод бўламан? Билмадим. Бироқ энди унча кўп ўтирмасам керак, деган умид билан яшаётирман;

2) ВКП (б) МКга 11.II.35да ёзган аризамга ҳали жавоб олганим йўқ. Сизларнинг маслаҳатингизга амал қилиб, яна ариза ёзиш керакми-йўқми — бу ҳақда ҳали ўйлаб кўрмадим. Зеро бошқа ёзадиган гапнинг ўзи йўқ;

3) Сизлар билан дийдор кўришмоқни мен ҳам кўпдан бери орзу қиляпман. Бироқ Тошкентдан бу ергача йўл жуда узоқ ва машаққатли. Яхшиси, ёзгача кутайлик. Шунда, агар зарур бўлса, мен ариза бераман;

4) Аввалги ўртоқларнинг ёрдамидан умид қилиш керакмас, деб ҳақ гапни айтгансизлар. Қамалганимдан буён улардан ёрдам кутганим йўқ. Мен фақат ВКП (б) МК ва НКВДдан ёрдам кутаман, холос.

5) Мен билан бир иш юзасидан қамалганлар ўз муддатини ўтаб бўлганлари учунгина озод қилиндилар, холос.

6) Бу ерларда қиш жуда гўзал. Ҳар куни самолёт келиб турибди. Бинобарин, сизлар билан алоқа узилмайди, шу боисдан ёзиб туринглар!

7) Олган ва олмаган (сизларнинг 26.XI.35 да жўнатган) посилкалар ҳақида мен олдин ҳам ёзгандим. Сизлар бу хатингизда нок юборганингизни ёзган экансиз.

(Мактуб 1935 йили эмас, 1936 йил 15 январда ёзилган. Мактубнинг мазмуни ҳам, конвертдаги почта санаси ҳам шуни кўрсатади).

Мен бултур 1935 йилда бир қути нок олгандим. Сизлар ана шуни кўзда тутганмидингизлар ёки бошқасинимми? 50 сўмни олдим.

Ҳозирча шу гаплар. Соғ бўлинглар. Ҳаммангизни ўпиб қоламан.

15.I.35.

СУЮКЛИ ўғилчам Эрклижон!

Шу йил 5 январда ёзган қимматли хатингни бир неча кун илгари олдим ва беҳад шод бўлдим. Соғ-саломат эканлигингдан, катта ва ақлли йигитча бўлиб етишганингдан ниҳоятда хурсандман! Ўқишда катта муваффақият қозонаётганинг жуда соз. Мен мактабингда энг илғор ўқувчилардан бири бўлишингни хоҳлайман.

Аям эртакларни жуда яхши кўришингни ва сен учун эртаклар ёзишимни илтимос қилганинг тўғрисида ёзибдилар. Маъқул. Мен сен ва жажжи сингилчанг Наимахон учун кўп эртаклар ва ҳикоялар ёзиб бераман.

Хайри опанг Наимахон мендан алоҳида хат олганини кўриб хафа бўлганинг, ҳатто йиғлаганинг тўғрисида ёзибдилар. Мен сенга ҳам алоҳида мактуб юбордим, уни аллақачон олган чиқарсан. Энди, мендан ранжимассан. Ранжимайсан-а? Мана мен бўлсам сендан хафа бўлишим мумкин. Сен шундай яхши ёза олсанг-да, менга хат ёзмаяпсан. Мен сени ва Наимани қаттиқ яхши кўраман. Ҳар куни суратларингизга узоқ тикилиб ўтириб, сизлар ҳақда ўйлайман. Суратларинг ва аямнинг суратлари ёзув столим устида бежирим рамкачаларда осиғлиқ. Мана, ҳозир ҳам сизларга қараб кўзим қувонди.

Янги суратларингиз йўқми? Бўлса, менга юборинглар.

Сенга кўп нарсалар ҳақида ёзмоқчи эдим. Майли, бу галча шу етар. Кейинги гал каттароқ хат ёзаман.

Энди Наимахон унга бу сафар алоҳида хат ёзмаганим учун мендан ранжимаса эди, деб чўчияпман. Унга айтгин, яна 2-3 кундан сўнг Хайри опангга ва унга алоҳида хат ёзаман.

Хайри қайтиб борганимдан сўнг мени ўз қарамоғингга олмоқчи эканинг тўғрисида, Наимахон бўлса дўппи тикиб бермоқчи экани тўғрисида ёзибди. Сенга ва Наимахонга раҳмат! Мен болаларимнинг ана шундай азамат эканлигидан беҳад шодман. Ҳали мен қайтиб борай, шунда биз мириқиб суҳбатлашамиз, бир-биримизга, бошқа қариндош-уруғларимизга ёрдам берамиз. Мен ҳали ёшман ва кучлиман. Кўп ишлашим ва сизлар билан бахтиёр бўлишим мумкин.

Сени, Наимахонни, адам, аям, Сиддиқ, Ҳомид, Юнус ва Хайри опангларни қаттиқ ўпиб қоламан.

Бу ерда об-ҳаво яхши.

Сизларнинг Ботунгиз.
17.II.36.

ҚАДРЛИ ва суюкли адажон, ойижон, Сиддиқ, Ҳомид, Юнус, Хайриой, Эрклижон ва Наимахон!

Ўтган ой охирида ёзган қисқача хатимда посилка олганим тўғрисида ёзган эдим. Кеча узоқ кутган хатингизни олиб беҳад шод бўлдим. Менга меҳр-муҳаббат билан лиммо-лим сатрларни ўқиш мен учун ниҳоятда ёқимли бўлди. Ҳар бир сўз келажагимиз ёруғ эканлигига ишонч ва умид билан тўлиб тошган. Бу гўзал! Мен ҳам ватанимизда чинакам бахт барқ уришига, мамлакатимиз халқларининг ёркин буюк келажагига ҳар доим ишонганман ва ишонаман. Шунинг учун ҳам барча азоб-уқубатлар ҳаётимни барбод қила олмади. Ҳа, ишонч билан яшамоқ керак.

Ҳар бир тирик одамни социалистик мамлакатнинг буюк бахтли оқими бугун бўлмаса, эртага ўз қайноқ бағрига олиши турган гап. Келинглар, ватанимизнинг бахт-саодатини янада кўпроқ севайлик ва умум бахтининг бир қисми бўлган ўз бахтимизнинг балқишидан қаттиқ умидвор бўлайлик.

Мен соғ-саломатман ва аввалгидай яхши яшаяпман. Менга ҳаддан ташқари семириб кетдинг, дейишаяпти. Менимча, одамлар бироз муболаға қилишаётганга ўхшайди — албатта, мен анча семирдим (4 пуд келаман), бироқ жуда беўхшов эмас! Авваллари менинг оғирлигим 3,5 пуддан ошмасди.

Ўз аризаларимга ҳамон жавоб олганим йўқ. Сизлар билан дийдорлашув тўғрисида тез кунлар ичида бошлиқлар билан гаплашаман ва ариза бераман. Бироқ (агар дийдорлашувга рухсат беришса) шунчалик узоқ саёҳат учун бунчалик кўп пул топиш сизларга осон бўлмаса керак, деб чўчияпман. Сизлар бу ҳақда яхшилаб ўйлаб кўринглар.

Бу ерда ҳозир гўзал баҳор. Эртадан қарийб эртагача қуёш чарақлаб турибди. Тунда қоронғи бўлмайди. Кечаю кундуз ёруғ.

Ҳозирча шу гаплар.

Ҳаммангизни қаттиқ ва қаттиқ ўпаман.

Салом ва саломлар.
Сизларнинг Ботунгиз.
9. VI.36.

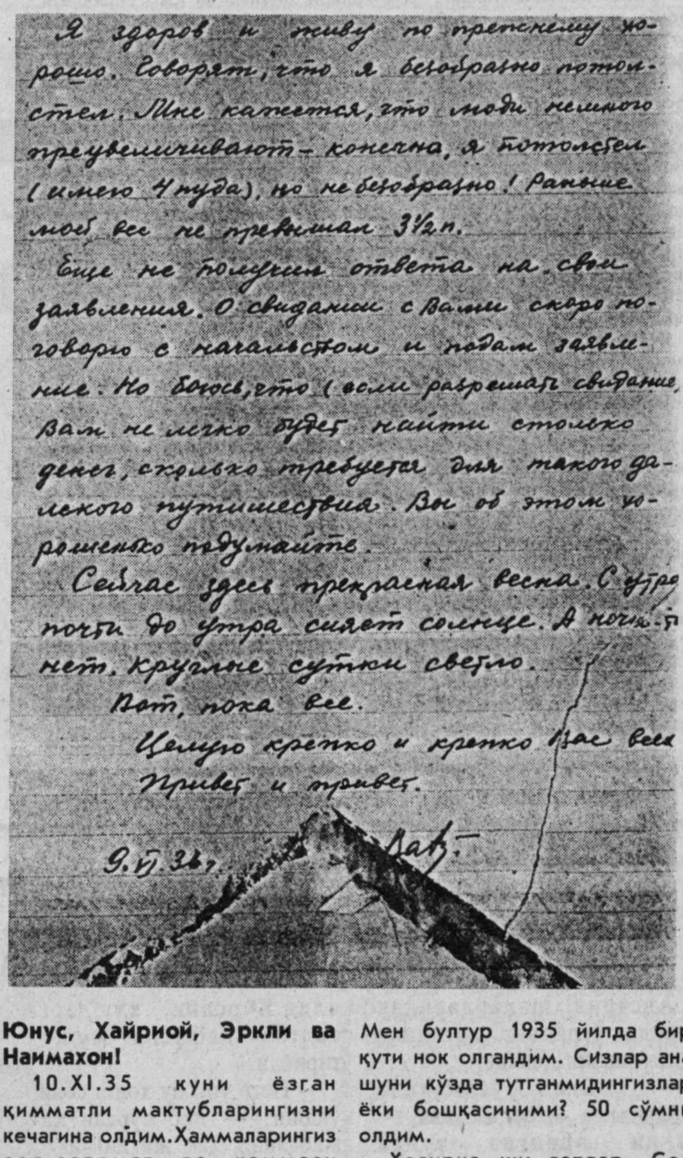

Я здоров и живу по прежнему хорошо. Говорят, что я безобразно потолстел. Мне кажется, что люди немного преувеличивают — конечно, я потолстел (имею 4 пуда), но не безобразно! Раньше мой вес не превышал 3½ п.

Еще не получил ответа на свои заявления. О свидании с Вами скоро поговорю с начальством и подам заявление. Но боюсь, что (если разрешат свидание) Вам не легко будет найти столько денег, сколько требуется для такого далекого путешествия. Вы об этом хорошенько подумайте.

Сейчас здесь прекрасная весна. С утра почти до утра сияет солнце. А ночи нет. Круглые сутки светло.

Вот, пока все.

Целую крепко и крепко Вас всех

Привет и привет.

9.VI.36. Бат.

СУЮКЛИ АДАЖОН, ойижон, Сиддиқ, Ҳомид, Юнус, Хайриой, Эрклижон ва Наимахон!

Шу йил 15.VI.да ёзган мактубларингизни олдим. Ҳар бир хатингиз нега кам ёзасан, деган таънага тўлиб-тошган. Мен ҳам сизларга шундай дейишим мумкин: Сизлар ҳам мендан кўп ёзаётганларингиз йўқ. Сизларнинг хатларингиз мени ёқимли тўлқинлантиради, беҳад юпатади.

Июнда ёзган хатларимни олган бўлсангизлар керак. Бу хатларда мен посилкани олганимни ёзгандим. Мен аввалгидай яхши яшаяпман, соғ-саломат, тетикман. Менда ҳозирча ҳеч қандай янгилик йўқ. Аризаларимга ҳамон жавоб келгани йўқ.

Агар имкони бўлса, бултургига ўхшаган дўппи юборинглар. Агар озгина бўлса-да моддий қийинчилик бўлса, ҳеч қандай дўппининг кераги йўқ.

Қандай яшаётганингиз ҳақида ёзиб юборинглар.

Қимматли Ҳомид ука!

Сени олий ўқув юртини битирганинг билан чин дилдан табриклайман. Афсуски, сенинг бу байрамингда иштирок қилолмайман, сенинг қувончинг, ҳис-туйғуларингни мен жуда яхши тушунаман: қачондир 10 йил илгари мен ҳам университетни тугатганлик тўғрисидаги гувоҳномани олиб, таърифлаб бўлмас ширин ҳис-туйғуларга тўлиб-тошган эдим. Сен бахтлисан. Бир умр бахтиёр бўлгин! Буюк даврга, буюк мамлакатга муносиб меъморчилик кашфиётлари яратгин. Ҳалоллик ва сабот билан меҳнат қилгин! Ҳақиқий бахт-саодат, буюклик ва ҳаловат самарали меҳнатда. Сенга муваффақият, омад тилайман.

Ҳаммангизни севувчи Боту.
Қаттиқ ва қаттиқ ўпаман.
6.VII.1936.

Мактубларни Б. ШАРИПОВ нашрга тайёрлаган.

Хотира уйғонса гўзалдир

ҚУЁШ ДЕБ НОМ ОЛГАН ЮЛДУЗ

1990 йил 15 август. Ушбу санани эстрада шайдолари асло унутишмайди. Ўша йил, ўша кун уларнинг мотам кунига айланди. Милён юраклардан жой олган Виктор Цой автоҳалокатда ҳалок бўлди. У эндигина 27 ёшни қаршилаган эди.

МАРКАЗИЙ ОСИЁДА туғилган ВИКТОР ҳеч қанақа мусиқа мактабини тугалламаган, фақат ҳунар-техника билим юртида ўқиган эди. Сўнг иссиқхонада ўт ёқувчи бўлиб ишлайди. Ҳар куни тунда иссиқхона яқинидан ўтган киши аввал гитара, сўнг Викторнинг овозини эшитарди. У кун ботиб тонг отгунча ёзган шеърларига куй басталар, гитарани кўп чалганидан бармоқлари зирқираб қоларди. Унинг овози ва тинимсиз меҳнати дўстларини ҳайратга соларди. Бу эса машҳурликнинг бошланиши эди. Викторнинг бир кунмас, бир кун юлдуздай ярқ этиб саҳнада пайдо бўлишига ҳеч шубҳа қолмаганди. Бироқ унинг на телевидение, на радиода танишлари бор, аввало гуруҳ тузиши ва мусиқа асбоблари сотиб олиши керак эди. Шунинг учун ҳам саҳнагача бўлган йўл ҳали узоқ эди. Хуллас, Виктор (иссиқхонада) кечалари хаёллар уфқига бошини қўйиб, юлдузларга хавасла боққанча қўшиқлар айтишда давом этади. Кейин дўстлари кўмагида асбоблар сотиб олиб, "Кино"гуруҳини тузишга муваффақ бўлди. Энди фақат юракларни забт этмоқ керак эди. Лекин ким ҳам унинг гуруҳига йўл очиб берарди? Рақобат кучли бўлса, уни ким саҳнага олиб чиқарди, ким?..

80 ЙИЛЛАР БОШИДА собиқ Иттифоқ рок санъатида Борис Гребеншиков машҳур эди. У бошқа истеъдодлар санъатини ҳам муносиб қадрларди. Тасодифан Борис Гребеншиков Викторнинг қўшиқларини эшитиб қолади. Унинг қўшиқлари бутунлай бошқача — эстрада репертуарларидан ажралиб турарди. Гўё мусиқа, ажойиб қўшиқлар матни юракдаги туманли туйғулар ичидан суғуриб олингандек эди. Борис Гребеншиков Викторга ёрдам қўлини чўзди, — студияда гуруҳнинг биринчи мусиқий альбоми ёзилди.

Ва Виктор Цой эстрадага бутунлай янги шакл, мазмун, ўзига хос овоз билан кириб келди. Унинг қўшиқлари ёзилган кассеталар мамлакат бўйлаб тарқалганда, "Мени ташлаб кетма, ёрим" қабилидаги қўшиқлару бир хил қолипдаги мусиқалардан зериккан ёшлар истаб юрган санъаткорини топгандай бўлишди. Виктор Цойнинг деярли барча қўшиқларида "тун", "юлдуз", "ой", "юрак" сўзлари учрайди. У қафасда зериккан юракларнинг тубига етиб, уларни тинглаган қаҳрамон бўлди.

Шамолда ажойиб ёнар
юлузлар,
дунёни бошқарса орзую
севги.
Барча юлдузларим ёнгандир,
пучдир,
мени уйғотганда қабиҳ бир
сезги.

"Кино" гуруҳи деярли барча хит-парадларда кучли учликдан жой олиб келди. Германия, Франциядаги концертлар катта муваффақият қозонди. Виктор Цой табиат инъом этган нозик санъаткор эди. У дунё, ҳаёт фалсафасини ҳали ўттизга ҳам кирмай тушуниб етганди. Унинг ҳар бир қўшиғи бир ўй, бир фикр, бир фалсафа бўлди. Виктор Цойнинг ижоди шахсий ҳаёти билан ҳамоҳанг эдики, унинг қўшиқларини тинглаганлар бунга ишона бошладилар. Ёш кўнгил изтироблари, зериккан юрак ҳақидаги Викторнинг мунгли қўшиқлари бир-бирини тўлдириб, юксалтириб борди. Бу санъаткор руҳий камолотининг меваси эди.

Цойнинг қўшиқлари маъно-мазмунига эътибор берсангиз, И. Такубоку, А. Ахматова, С. Есенин, А. Орипов шеърларига яқин эканлигини сезиб қоласиз. Ҳа, буюклар йўли турли-турли бўлса-да, алар кўнгли рангларида ўхшашлик мавжуд. Бу ўхшашликнинг ибтидосидан тортиб интиҳосигача тафтиш қилсангиз, юракнинг сўзланмас мақомига дуч келасиз. Юрагингиз бехос мавж уриб кетади.

Виктор Цой нафақат эстрада, балки кинода ҳам ўз истеъдодини кўрсата олди. "Игна" кинофильмида бош ролни ижро этиб милёнлаб мухлислар олқишига сазовор бўлди. Машҳур режиссёрлар унга талабгор бўла бошладилар. Лекин юлдузнинг умри қисқа эди.

1990 ЙИЛ БАҲОРИДА Москвадаги "Лужники" футбол майдонида "Кино" гуруҳи ўзининг катта дастурдаги концертини қўйди. Концертда иштирок этган минг-минглаб ёшлар бу Виктор Цойнинг охирги дебюти эканлигини билишмас эди. Ваҳоланки ўша концертда ижро этилган энг охирги қўшиқ — хайрлашув эди:

Охирги кунимга қанча бор,
какку,
яна қанча қўшиқ куйлайман
какку?,
Айтгин секингина улар
билмасин.
Ошиғим туморин менга
илмасин.

Яна қанча қўшиқ куйлайман,
какку,
ё дўст даврасида тошдайми
қотай,
ё юлдуздай порлаб, сўнгра
чақиндай
қайси бир осмондан бошпана
топай?

Ҳар йилнинг 15 августида Виктор Цой хотирасига бағишланган тадбирлар ўтказилиб турилади. Москва, Санкт-Петербург каби катта шаҳарларда унинг пок руҳига шамлар ёқилиб, хотира концертлари бўлиб ўтади. Виктор Цой номидаги Фонд тадбирлардан тушган маблағларни ёрдам тариқасида етим-есир, бева-бечораларга улашади.

Виктор Цойнинг бевақт ўлими барча мухлислар учун қимматга тушди. Санкт-Петербург, Шаҳрисабз, Олма-Ота, Вильнюс каби қатор шаҳарлар кўчаларида юрсангиз деворлардаги қизил, қора рангларда битилган ёзувларга дуч келасиз, "Виктор, биз сени соғиндик, тезроқ қайт".

Мурод ШАМБАЕВ.

УМР МАЗМУНИ

ҲАЁТНИНГ бешафқат силсилалари бизни гоҳида хушёр торттиради, хизмат, турмуш ташвишлари боис хотирамиздан фаромуш бўлган дўстимиз, яқин кишимизни ногаҳон ёдга солади.

Амрулло Бақоев... Ҳа, кечагина у азиз оиласи, севимли жамоасида бош-қош эди. Кенгашсиз, бемаврyд айрилиқ — ўлим оқибатли инсон, тадбиркор раҳбар, камтарин, ҳимматли, саховатли акамизни дўсту-биродарлари даврасидан юлиб кетди. Уни таниган, билганлар "Амрулло бир умр орзу билан, бировларга яхшилик соғиниб яшади", дейишади. Рост. У қаерда ишламасин, бутун билими, куч-қудратини жамоа манфаатини, ҳамкасб ишчилар турмушини яхшилашга, уларнинг оғирини енгил қилишга ҳаракат қиларди. Шу кунгача топган барча эътибору-иззатлари — бари меҳнатининг шарофати эди. Ҳа, у меҳнат фаолиятини эрта бошлади. 1964 йилда Чирчиқ электрохимия комбинатида ишчи аппаратчи, кейинчалик Тошкент шампан виноси заводида ускуналар цехида уста, 1971 йилдан эса Тошкент политехника дорилфунунининг виночилик бўйича муҳандис-технологи... 1988 йилдан бошл б, Бухоро вино заводида директор... Бу йиллар давомида барча машаққатлару изланишларга чидади, тобланди.

А. Бақоев бошчилигида вилоят тарихида биринчи марта янги маркадаги винолар, "Шоҳрух" ароғи ҳамда "Бухоро" брендиси ишлаб чиқарилди. У бир лаҳза бўлсин тиниб-тинчимасди, халқ депутатлари Бухоро шаҳар Кенгашининг депутати сифатида ҳам қатор хайрли ишларни бошлаган эди. Афсус, ҳаётнинг ҳар дақиқасини кўп савобли, саховатли ишларга бағишлаган инсоннинг умри 47 ёшида якун топди. Шундай оғир дамларда юракда бир илинж, таянч яшайди: Амрулло ака қисқа умри давомида катта меҳнат мактабини ўтади ва ушбу меҳнати самарасини кўрди, бошқалар ҳам ундан баҳраманд бўлдилар. Яхши ном, яхши инсонлар, эзгу ишлар ҳеч қачон унутилмайди. Инсоннинг боқий умри уни яхшилик билан эслашдир. Ишонамизки, Амрулло Бақоевдек инсонлар ҳамиша дўстлари, оиласи хотирасида узоқ-узоқ яшайди.

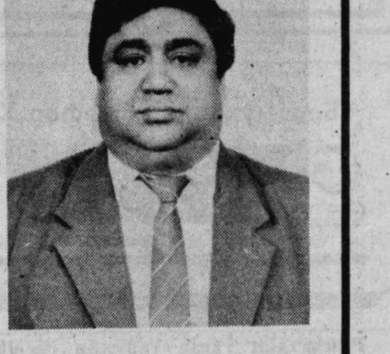

Носир МЎМИНОВ, Ражаббой РАУПОВ.

Жиноят жазосиз қолмайди

ҚЎРҚИТИБ ҚЎЙМОҚЧИ БЎЛДИ

Тошкент шаҳридаги ташкилотлардан бирида раҳбар бўлиб ишловчи В. исмли кимсанинг "оқи"дан озгина олгиси келиб қолди. Уйига унча узоқ бўлмаган, пойтахт марказидаги озиқ-овқат дўконига муомаладан чиққан пулни олиб борди. Сотувчи унга бу пулга мол сотилмаслигини, фақат сўм билан муомала қилинишини обдон тушунтирди. Харидор эса илтимос қилишни қўймади. Ҳатто, бу пулни олса асло зарар кўрмаслигини ҳам уқтириб кўрди. Қанчалик ҳаракат қилмасин сотувчининг "дилини" тополмагач, хафа бўлиб уйига кетворди. Уйига бориб тинчгина ётса, кошкийди. Аксинча, арoқ топиб меъёридан ортиқ ичиб олди. Сўнг дилини хуфтон қилган ўша сотувчи билан бир гаплашиб қўйгиси келди. Ва шу мақсадда йўлга тушди.

Энди дўконда бир соатлар олдин бўлиб ўтган суҳбатнинг иккинчи қисми бошланганди.

— Сен мени кўпчилик олдида ҳақорат қилдинг, — деди аразлаган харидор. Ҳозир сенга кўрсатиб қўяман кимлигимни дея, костюмининг чўнтагидан газ тўппончасини чиқарди. Сотувчи у бу демоқчи бўлганида харидор юзи-кўзи демай унинг башарасига тортиб юборди-ю, жуфтакни ростлаб қолди.

Қўлида тўппонча билан кўчада хавфли одамнинг чопиб кетаётганлиги ҳақида милицияга тезда хабар қилинди. Мирзо Улуғбек тумани ички ишлар бошқармаси ходимлари томонидан кўрилган чора-тадбирлар натижасида безори қўлга олиниб, милиция бўлимига олиб келинди.

БАРБОД БЎЛГАН РЕЖА

Бу ўсмирни кўрган киши уни ҳечам ўғри, деб ўйламайди. Бир қарашда беозоргина. Тоғни урса талқон қиладиган кучи бор. Аммо у бирор жойда ишлаб луқмасини ҳалоллаб ейишни ўзига эп билмайди.

Унинг ўғрилик "фаолияти" майда-чуйдадан бошланган. Аввалига уйида ота-онасининг, сал кейинроқ мактабдошларининг буюмларини "бир ёқлик" қилди. Сал қўли келиб қолгач маҳалладошларни "тинчитадиган" одат чиқарди. Аммо бу танлаган йўлини охири войлигини сира ҳам хаёлига келтириб, қилмишларидан сабоқ чиқариб олмади. Галдаги ишини амалга ошириш учун узоқ вақт пухта тайёргарлик кўрди. Бир ярим ой аввал бир хонадон калитини ўғирлаб, ўша уйни кузатиб юрди. Фурсати етганда хорижда ишлаб чиқарилган магнитафон, овоз кучайтириш мосламасини ва 63 та аудио кассетани ўғирлаб, уй ертўласига беркитиб қўйди. Ўғирлик содир бўлгач, уй эгаси милицияга хабар беради.

Акмал Икромов туман ички ишлар бўлими ходимларининг саъй-ҳаракатлари натижасида ўғри ушланди. Жабрланувчининг моллари эгасига қайтарилди. Шу тариқа ўғрининг режаси барбод қилиниб, ўзи одил суд ҳукми олдида жавоб берадиган бўлди.

М. АБДУЛЛАЕВ.
Тошкент шаҳар ИИББ матбуот хизмати ходими, милиция катта лейтенанти.

"МЕҲРЖОН"НИ АСЛО УНУТМАЙМИЗ

Тошкент денгизининг сўл қирғоғида, манзарали ва мевали дарахтлар орасида болалар соғломлаштириш оромгоҳига эга бўлган "Меҳржон" профилакторийсида маиший хизмат ходимларининг фарзандлари дам олишаяпти.

"Ўзмаишийхизматуюшма" раҳбарлари, бирлашган ХДП ташкилоти касаба уюшмасининг эътибори, саъй-ҳаракатлари туфайли оромгоҳ бугунги кунда республикамиздаги энг намунали масканлардан бирига айланган.

"Меҳржон"га беш йилдан бери тажрибали педагог, бош шифокор Хосият Турғунбоева раҳбарлик қилаяпти. У кишининг талабчанлиги, мутахассисларни танлай билиши, кундалик тартиб-қоидага амал қилинишини қатъий назорат остига олганлиги туфайли ота-оналар миннатдорчилик билдиришмоқда. Хосият опа, айниқса, маҳаллий раҳбарлар, Юқори Чирчиқ туманидаги хўжаликлар билан мустаҳкам алоқа боғлаган. Шу боис ҳам оромгоҳни озиқ-овқат маҳсулотлари, дори-дармонлар билан таъминлашда қийинчиликлар сезилмаяпти. Ёз давомида бу ерда республикамиздан 1000 нафарга яқин, Оролбўйидан эса 500 нафардан ортиқ болалар ҳордиқ чиқаришади. Кейин эса уларнинг ўрнига Ўзбекистондаги маиший хизмат корхоналаридан 520 нафар ишчи ва хизматчилар келишади.

Бу ерда мунтазам спорт клуби ишлаб турибди. Ҳар бир сменада болалар томонидан ўйлаб топилган гуруҳларни намунали жиҳозлаш, саҳналаштирилган спектакллар бўйича танловлар ўтказилади, ҳарбий спорт ўйинлари ташкил этилади.

Тарбиячи Юра Милаев болаларга қанчалар қувонч улашишини айтмайсизми. У ёш сураткашлар тўгарагини ташкил этиб, кўпчиликни жалб этди. Ким билсин, балки орадан ҳеч вақт ўтмай машғулотларда иштирок этаётган болалар қўлларига фотоаппарат олиб, сураткашлик билан шуғулланишар.

Оромгоҳдаги тўқиш, ёш радиоҳаваскорлар, драма тўгаракларига қизиқувчилар ҳам кўпчиликни ташкил этмоқда.

"Меҳржон"да кўнгилли ва мазмунли ҳордиқ чиқариш учун барча шарт-шароитлар муҳайё. Бунга катта тарбиячи А. Мязитов, бош ошпаз В. Орипов, ошпазлар А. Ғуломов, А. Курало, шифокор И. Ким, катта ҳамшира М. Алибекова, Тошкент педагогика коллежининг талабалари муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Катта тарбиячи Михаил Горнштейн ўз вақтида "Артек"да дам олиб, икки йил шу жойда ишлаган. Эндиликда орттирган тажрибаси қўл келаяпти.

... Ёз давом этмоқда. Бу ерда ўтаётган дамлар болаларнинг хотирасида бир умрга сақланиб қолади, деган умиддамиз.

Аҳад МИНГУЛОВ.

ЁЗ — ЎТМОҚДА СОЗ

КЎЗЛАРИНГДА ЧАҚНАСИН ҲАЙРАТ

ТАЪТИЛ ЯХШИ ЎТМОҚДА

Иқтисодий қийинчиликларга қарамай, мактаб ўқувчиларининг ёзги таътилни кўнгилдагидек ўтказишлари учун барча шарт-шароит яратилмоқда. Қашқадарё вилоятининг Шаҳрисабз туманида ҳам бу борада муҳим тадбирлар ишлаб чиқилиб, айни пайтда оромгоҳлар ўқувчилар билан янада гавжум.

Туман мактаблари қошида ташкил этилган ўнлаб оромгоҳларда меҳнаткашларнинг 3 минг нафарга яқин ўғил-қизлари ёз гаштини сурмоқдалар. Оромгоҳларни ташкил этиш ва уларни озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашда "Кеш", А. Навоий, Амир Темур номли жамоа хўжаликлари яқиндан ёрдам бериб келмоқдалар.

Шунингдек, оромгоҳларга оталиқ қилаётган ана шу хўжаликлар ўқувчиларни саёҳатларга олиб боришда, қадимий ва маданий ёдгорликларни бориб кўришларига имкониятлар яратиб бериб, керакли сарф харажатлар билан таъминлаяптилар.

Камолиддин ҚОДИРОВ.

Оҳори тўкилмаган ҳангомалар

АЛОМАТ ҲУКМ

Австрия шаҳарларидан бирида ўғрининг хотинини судга чақиртиришди.

— Сиз ўғриликда айбланасиз, — деди судья, — чунки эрингиз тунда ўғриликка чиққанда доим бирга бўлгансиз.

Аёлнинг аччиғи келди.

— Мен ҳеч қачон унга ёрдам бермаганман. Фақат у бирорта аёлга элакишиб кетмасин, деган хавотирда ёнида бўлганман.

***

Яқиндагина уйланган икки дўст учрашиб қолишди.

— Энди оилаларимиз ўртасида дўстлик ришталарини ўрнатсак ҳам бўларкан, — деди бири иккинчисига. — Дарвоқе, хотининг нимага қизиқади? Меники, масалан, нарсаларни хомлигича ейиш фойдали, деб ҳисоблайди.

— Қандай ўхшашлик, — деди қувониб иккинчиси. — Меники ҳам овқат пиширишни ёмон кўради.

***

Суд ижрочиси собиқ маҳбуснинг уйига келди. Кўрсаки, қушларга аталган қафасда мушук ўтирибди.

— Нега уни бу ҳолга солиб қўйдинг, — деб сўради ҳам ажабланиб, ҳам жаҳли чиқиб.

— Нима қилган бўлсам, ҳаммаси адолатдан, — деб жавоб қилди собиқ маҳбус. — Мен уни қушчага тегишгани учун икки йил қафасда ўтиришга ҳукм қилдим.

***

Бемор врачга шикоят қилди:

— Сизгача бир неча дўхтирга учрашдим. Қандай қилсам, озаман, деб сўрасам, бири "кўпроқ юринг" деса, иккинчиси "курортга боринг", дейди.

— Яхшиси, курортга пиёда бора қолинг, — дебди учинчи врач.

***

Кавказга дўстини кўргани Россиядан меҳмон ташриф этди. Мезбон меҳмонни машинасига миндириб, шаҳар билан таништиришга олиб чиқди. Тўсатдан...

— Эй, эй! — қичқирибди меҳмон. — Светофорда қизил чироқ ёниб турибди. Қаёққа кетаяпсан?!

— Қўрқма, ахир мен йигитман-ку! — деб жавоб қилибди мезбон бепарво қўл силтаб.

— Ия, светофорда яшил чироқ ёниб турибди-ку, нега тўхтадинг? — деб яна сўрабди меҳмон.

— Негаки, қизил чироқ томондан ҳозир бошқа бир йигит чиқиб қолиши мумкин?

***

Ресторан ёпилиши олдидан икки официант аёл столга бош қўйиб хуррак тортаётган мижоз тепасида туришибди.

— Эҳтимол, уни кўчага чиқариб қўйиш керакдир, — деди биринчи официант иккинчисига.

— Асло ундай қила кўрма! — деди иккинчи официант. — Ҳар гал уйғонганида, у еган- ичганларига пул тўлаб, чойчақа ҳам беради-да, сўнг яна уйқуга кетади...

(Хорижий матбуот материаллари асосида тайёрланди).

Гапнинг пўсткалласи...

ЙЎЛ УСТИДАГИ УЮМЛАР

Қишлоқ билан шаҳар ўртасидаги тафовутни бартараф этиш борасида республикада кўпгина яхши ишлар амалга оширилаяпти. Қишлоқларимиз тўлиқ газлаштирилмоқда. Сув келтирилмоқда. Тўғриси, қишлоқларимиз кундан-кун чирой очмоқда. Бундай хайрли ишларнинг қандай бажарилиши кўпроқ жойлардаги раҳбарларга боғлиқ. Яхши раҳбар ўзи бошқарган хўжалик ҳудудини обод қилади. Уқувсиз раҳбар эса...

Мен сизларга Пайариқ туманидаги Отақул Умаров номли жамоа хўжалиги йўллари мисолида бир нарса айтиб ўтмоқчиман. Хўжаликнинг Чоштепа ва Хаккари (номи қизиқ, маъносига ҳеч ким тушунмайди) қишлоқларни туташтириб турувчи тахминан 1,5 чақиримлик йўлга 2-3 йил муқаддам тош ва асфальт тўкилганди. Ҳозир бориб кўрсангиз ўша пайти қандайин тўкилган бўлса шундайлигича турипти. Аксига, олдинги текис тош йўл ҳам бузилиб йўловчиларнинг норозилигига сабаб бўлмоқда. Қош қўяман деб, кўз чиқарилди. Ўзингизча бир ўйлаб кўринг-а, ўша тош ва асфальтни узоқ жойдан олиб келинган. Бунинг учун давлатнинг қанча техникаси ва ишчи кучи сарфланган. Ҳар қалай сарфланган маблағларни ўзга сайёраликлар ташлаб кетмагандир. Бу ҳолни кўриб бу ишни бошлаганларнинг қанчалик лоқайд эканлигига яна бир бор ишонч ҳосил қиласан, киши. Ишонч билан айта оламанки, ушбу соддароқ қилиб айтганда туя гўшти еган йўл учун қилинган сарф-харажатлар Отақул Умаров жамоа хўжалиги аҳлининг ҳалол меҳнатлари ва пешона терлари эвазига топилган пуллар эканлигини хўжалик раҳбарлари наҳотки билишмаса?

Эркин МАВЛОНОВ.
"Туркистон" мухбири.

Соғлом авлод учун

"МАЖНУНТОЛ" ЧЕЧАКЛАРИ

- **Инсон шу масканда шаклланади.**
- **Гўзаллик юртга муҳаббат уйғотади.**
- **Ижодкорлик — яратувчанлик, демак.**

БОҒЧА. Болаликнинг энг беғубор ва шодлик дамларини эслатувчи маскан. Бу ердаги болаларнинг қувноқ қийқириқлари, жўр бўлишиб айтишаётган шеър ва қўшиқлари, бир-бирларининг жажжи қўлчаларини ясли опаларидан уялишган ҳолда ушлашиб «паровоз-паровоз» ўйнашлари болалик дамларингизни хотирлашга мажбур этади. Ҳа, уларга ҳавасингиз келади. Беихтиёр сиз ҳам болалик фаслингизга яна бир бора қайтишни жуда-жуда истаб қоласиз. Зеро, болаларнинг ҳаракатлари кўнглингизда ажиб туйғулар қўзғайди, дунё ташвишларидан бир оз бўлса-да, халос этади.

Ана шундай масканлардан бири Яккасарой туманига қарашли 249-"Мажнунтол" болалар боғчасидир. Ўн беш йилдирки, бу боғчага Зайнаб опа Содиқова мураббийлик қилиб келади. Мен у кишига бир неча саволлар билан мурожаат қилдим.

— Болалар боғчасида болаларнинг тарбияси билан асосан тарбиячилар шуғулланадилар, сизнингча, тарбиячи қандай хислатларга эга бўлиши керак?

— Тарбиячилик-машаққатли касб. У кишидан фидойиликни, тинимсиз меҳнатни, изланишни, энг аввало, гўзал қалб эгаси, меҳр-шафқатли бўлишни талаб этади. Болаларни севмаган инсон ҳеч қачон суюкли мураббия бўла олмайди. Боғчамизда 12 та гуруҳ мавжуд бўлиб, улар 250 дан зиёд ўғил-қизни ўзига бириктирган. Бизнинг вазифамиз — уларни соғлом-етук тарбия топиши учун имконият яратиб беришдан иборат.

— Келажак наслни миллий руҳда тарбиялаш борасида қандай ишлар қилинаётир?

— Биз бу борада анча-мунча ишларни амалга оширдик. Масалан: ҳамма хоналар миллий руҳда жиҳозланган. Машғулотларда Ҳадису шариф ва буюк алломаларимиз ўгитлари, панду насиҳатларидан, халқ ўйинларидан, топишмоқлардан, мақоллардан фойдаланиб таълим-тарбия бераяпмиз. Бундан ташқари, боғчамизда миллий фольклор дастаси тузилган. Унинг шаклланишида Гулнора Охунованинг хизматлари катта. Дастамиз туман, шаҳар миқёсидаги кўрикларда иштирок этиб, фахрли ўринларни олиб келаётир. Тайёрлов, катта, ўрта гуруҳ қизларидан иборат каштачилик тўгараги ишлаб турибди. Тажрибали тарбиячимиз Зебо Хидирова қизларимизга миллий каштачиликнинг илк билимларини бериб, тикиш сирларини ўргатиб келаяпти. Яқинда қизларимиз ўзлари тиккан кашталар асосида каштачилик бурчаги ташкил этишди.

— Боғчада таълим-тарбия ишлари қандай режалар асосида олиб борилади?

— Боғчамиз тарбиячилари ҳаммаси олий ва махсус педагогик маълумотга эга. Ҳаммалари бир тан-бир жон бўлиб ишлаб, бор кучларини дилбандларимизнинг соғлом ва комил инсон бўлиб вояга етиши учун сарфлаяптилар. Кичкинтойларимиз боғчани, боғча опаларини жуда яхши кўришади. Раиса Шарипова, Дилором Ҳакимова, Рая Ёқубова, Лола Ҳайдарова каби мураббияларимиз болалар учун ниҳоятда суюкли. Чунки, улар тадбирларимизни ниҳоятда қизиқарли қилиб уюштиришади. Ҳозир тилга жуда катта эътибор бермоқдамиз. Болаларимиз қанча кўп чет тилларни билишса, келажаклари шунча порлоқ бўлади. Шунинг учун ҳам француз ва инглиз тилларни ўргатаяпмиз. Тилларни мукаммал ўргатишда Лариса Қосимова ҳамда Муаттархон Азизоваларнинг хизмати беқиёс.

Ҳозир биз илгари иш услубидан воз кечганмиз. Чунки тарбия усуллари мунтазам янгиланиб, такомиллашиб боргани маъқул. Боғчамизда тарбиячилар малакасини ошириш борасида изчил иш олиб борилади, тарбиячилар мунтазам тажриба алмашадилар. Мустақиллик ва ташаббускорлик боғча ҳаёти таълим-тарбия жараёнини такомиллаштирувчи муҳим омиллардан биридир.

— Боғчангизда ҳал қилинмаган қандай муаммолар бор?

— Ҳақиқий миллий боғчани яратиш учун миллий ўйинчоқлар, болалар ёшига мос китоблар кўпроқ чиқарилса, деган фикрдаман.

***

Мен Зайнаб опа билан суҳбатлашиб қайтар эканман, болаларнинг қувноқлигини, мураббийларнинг аҳиллигини, ота-оналарнинг мамнунлигини кўриб, олам жаҳон севинч туйдим.

Суҳбатдош Умида ҚАЮМОВА,
Тошкент шаҳри.

БЕШ КУНЛИК ДУНЁ

(Румондан парча)

— Шу, мени ўғрига чиқаришинг қачон қолади, а? Нима, мен ёш болангманми?!— тўнини тескари кийган кўйи ўшқирди у. Бир оз ўтгач, овозига маълум даражада эрк берганини эслаб қолиб: "Бу ғалчага дўқ уриб барака топармидинг, Расул. Ҳозир яна бир қовун туширар гап билан дилингни сиёҳ қилади-қўяди", деб ўзини бўҳтон сўзларга аҳамият бермасликка ундади, шундан кейин тағин қозоқнинг тўққиз пулидек тушунтиришни муносиб билди:— Ўзинг ўйла, хотин, дастаси фил суягидан ясалган мана шу пичоқни ҳеч замонда сенга ўттиз ё бўлмаса бор ана йигирма беш сўмга берадими? Ҳозир айтиб турибман-а: анов-манов қип ўн сўм арзонига ундирдим деб...

— Бир-икки марта шу ишни қилувдингиз-да!— бўш келмади Собира, эрига қараб кулимсиращда давом этиб.— Ёдингиздан кўтарилдими?!

— Хўп, ана, бир гал шундай бўлувди. Ўшандаям бошимга манов дўппини олиш учун ўн сўмингга хиёнат қилувдим. Шуни энди бир йил гапиргин, хўпми?!— деди Расул қоровул, хотинининг салқи юзини буруштириб илжаявериши меъдасига теккан бўлса-да, тишни-тишга қўймоққа мажбурлик ҳис этди.

— Бир йилмас, бир умр гапираман!— сўзини бермади Собира, унинг бундай баланд келишига бир томондан эрининг попуги пасайиши, иккинчи томондан эса икки-уч ой бурунги айбини бўйнига олиши сабаб бўлганди.— Бозор-ўчардан ортган пулга шундай иш қилмоқчиман деб айтиб қўйиш мумкинмиди, лоақал? Сиз эса, хотиним билмайди, ёпиқли қозон ёпиқлигича қолади, деб ўйлагансиз-да, а? Собира ернинг тагида илон қимирласа билади!..

Расул қоровул хотини билан пачакилашиб ўтиришни ўзига эп билмади. Шундай эса-да, унинг ҳалиги туҳмат гапи юрагининг бир четини мушук каби тирнашда давом этди. "Шуни биринчи бўлиб чўнтак титкилашга ўргатган ким?" деб ўзини сўроққа тутди. Сўроққа тутиши заҳоти шоферлик қилиб юрган даври кўз олдидан ўтди. Ана ўша пайтлар у уйига ҳамёнини қаппайтириб қайтарди. Кечлик овқатини тановул қилгач, талтайиб ёнбошлаб олиб ё бўлмаса болалардан бирортасини (кўп ҳолларда суюклиси Акбар ва кенжаси Саодатни!) эркалаб ўтириб, ўчоқбошида уймаланиб юрган хотинини чақиради-да, киракашлик орқасидан топган пулларини санашга буюрарди. "Қизиқ,— деб ўйга чўмди Расул қоровул,— ўшанда Собира сени ҳозиргига қараганда қаттиқроқ ҳурмат қилармиди ёки талтайиб ётганингдаги оёқларингни уқалаб қўйишлари шунчаки сендан чўчиганиданмикин?.. Ҳозир ҳурмат қилиш қаёқда! Аммо у маҳаллар ҳақиқатан ҳурматингни ўрнига қўярди, чунки ҳали ёш эдинг, устига-устак топиш-тутишинг ҳам ёмонмасди..." Бора-бора пул ишлаб келиш Расулнинг, болалардан холироқ бурчакка ўтиб мук тушганча қайта-қайта санаш эса Собиранинг вазифасига айланди-қолди. Хотини энди ундан сўраб ҳам ўтирмай киссасига бемалол қўл суқадиган, ҳатто пулларни ҳисоблаб чиққач, қизлик уйидан келинлик сепи тариқасида кўтариб келиб, ақалли бирор марта бўлсин ёлчитиб чой қайнатилмаган, кичкина уйнинг токчасида чанг босмаса-да, ҳар ҳолда хўжа кўрсинга савлат тўкиб турган руҳ самоварнинг ичига яширадиган бўлди. У хотинининг шундай йўл тутаётганини билар, баъзан шу ишининг устига кириб ҳам қолар, ана шу чоғ "ярамаснинг эзмалиги демаса кўп режалику-я" деган фикр кўнглидан кечиб, ярим истеҳзо аралаш кулиб қўярди. Кейинчалик, хотини киссасидаги тийинларгача қоқиб оладиган бўлганда, тезда тутиб кетиб унинг танобини тортиб қўйишга ошиқарди-ю, аммо яна бирпасда шайтонга ҳай беришни истаб қолиб: "Кел, қўй, нима қилсаям кўз очиб кўрган хотининг, шу уёқ-буёққа опкетармиди? Рўзғорнинг кам-кўстига, ундан ортганини бешта болангнинг яхши кунларига бир нима бўлар деб йиғаётгандир-да, энди! Бугун чўнтагинг қуриган экан, эртага яна тўлади-қўяди", деб ўзига таскин бериб шаҳтидан қайтарди. Ана шуларни эслаб туриб, Расул қоровул чуқур хўрсинди. "Ҳа, биринчи бўлиб уни чўнтак титкилашга ўргатган сен эдинг!— деди у таънаомуз оҳангда, ҳалиги саволига жавоб қайтариш мавриди етганини ҳис этиб.— Мана ўша к ў н г и л ч а н г л и г и н г охир-оқибатда ўзингга панд беряпти! Ўрганган кўнгил ўртанса қўймас, деганларидай, чўнтак титкилашга одатланганидан ҳам, дўппига деб бекитикча опқолган ўн сўмингни топиб олганини ҳар гапнинг бирида юзингга солади..."

— Мана берган юз сўмингдан қолгани.— Расул қоровул қовоғи уйилган кўйи шимининг киссасидан тахи бузилган қайтим пулларни чиқариб машина устига ирғитди.— Йигирма сўмга шайтоннинг ичимлигини олдим, уч юлдузлигидан, ўзинг айтгандинг-ку: қиммати бўлмасин деб...

— Қиммати шох чиқарармиди?! Ичкиликнинг бари бир гўр — маст қилади вассалом!— Собиранинг бундай заҳарханда билан сўзни илиб кетишига эрининг пулни машина устига улоқтириши сабаб бўлганди. Буни Расул қоровул балодай туйди, аммо сир бой бермади.

— Хўп, ўттиз бешга манов пичоқни. Шундайми?..

— Мен қаёқдан билай?! Ўзингиз боятдан бери шу нархга олганингизни пешлаяпсиз-ку!— чўрт кесди хотини, "сизнинг саволингиз ғалати бўлди-ку" деган маънони акс эттириб эрига ер остидан бақрайиб боқди.

— Сендан сўраганим йўқ. Ўзимга-ўзим гапирдим,— жавоб қилди Расул қоровул, пинагини бузмади.

— Астағфурулло!— ёқасини ушлади Собира.— Бирам устомонсизки!..

Расул қоровул унинг қилиғига ғайришуурий равишда кулиб юборди, кетин ёзилиб кулгани бадалига аччиқ-тиззиқ гап эшитиб олиши мумкинлигини ўйлаб, тезда яна жиддий тусга кирди-қўйди.

— Туршак билан ёнғоқ — икки килодан — ўн беш сўм бўлди,— деди у. Хотинининг қовоғи ҳали-ҳануз очилмаётганига, дилидан: "Яхшиям бурчимиллалик тожик чолнинг ёнғоғига харидор бўлмаганим-а! Мабодо ўшани олти сўмданга олганимда борми, бошимда бундан баттар калтак синаркан", деган ўй ўтиб, аммо-лекин унинг ёнғоғи бўлакча эди-ку! Ҳалиям оғиздан мазаси кетгани йўқ, яна тилни ёриб юбораёзганини айтмайсанми, деб ичидан сўзланди, сўзланиб бўлиши замон, баайни оғзида бир нима чайнаётгандай тамшаниб қўйди, сўнг чала қолган гапидан давом этди:— Ҳа, дарвоқе, беш сўмга анови жўнатиш қутисини олдим. Ҳаммаси бўп етмиш беш сўм кетибди, роппа-роса!.. Ана энди қандай ҳисобласанг-ҳисоблайвер! Шунча нарса харид қилганим устига, тағин йигирма беш сўмингни эконом қип келганимни айтмайсанми!..

Собира эрининг гапига ишонишини ҳам, ишонмасини ҳам билмасди. У эри улоқтирган пулни қайта санаб чиқди, сўнгра ўрнидан туриб, мижозининг нафармон шойисини олган жавон тортмасини тортди-да, юзароқдаги ҳалводан бўшаган гулдор тунука қути қопқоғини очиб, ичидаги оқ, қора, қизил, ва бошқа рангли иплар, ангишвона, игнаю тугмачалар ёнига бозор-ўчардан ортган йигирма беш сўмни солиб қўйиб, қопқоғини ўзидай қилиб беркитди. Тортмани ҳам ёпиб, ўрнига келиб ўтирди.

Аббос САИД

(Охири. Боши ўтган сонда)

Газета саҳифаланаётганда:

ҚИШЛОҚ МЕҲНАТЧИЛАРИ ДАМ ОЛИШЛАРИ УЧУН

"Ўзбектуризм" миллий компаниясининг Наманган вилоят бўлими қишлоқ хўжалик ходимлари дам олишини уюштиришда ўз хизматини таклиф этди. Бу хизматдан дастлаб Задарё туманидаги икки юз нафарга яқин қишлоқ меҳнатчилари фойдаланди.

Дам олиш икки кунга мўлжалланган. Аммо дам олувчилар хотирасидан ўчмайдиган тадбирлар кўзда тутилган. Саёҳатчилар Наманган шаҳрининг диққатга сазовор жойлари билан танишадилар, сўнгра Қирғизистон чегарасига яқин жойдаги Кўксарой саёҳатчилар базасига борадилар. Бу ерда қўшни республика меҳнатчилари билан учрашиб, бир пиёла чой устида суҳбатлашадилар.

Пахта йиғим-терими бошланишига қадар 2,5 минг киши шу тариқа дам олади. Бундан ташқари Наманган вилояти қишлоқ хўжалик илғорларидан 300 нафари Қирғизистон бўйлаб қизиқарли саёҳатга чиқади.

(ЎзА).

КЕЛГУСИ СОНДА:

- **ОЛТИН ЮТГАН ЧОЙХОНАЧИ**
- **КЎЗ ТЕГМАСИН, КЕЛИНЛАР!**

Бош муҳаррир Ғаффор ҲОТАМОВ

Туркистон TURKISTAN

Таъсис этувчи:
ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАР ИТТИФОҚИ МАРКАЗИЙ ҚЎМИТАСИ
газета 1925 йил 8 февралдан "Ёш ленинчи" номи билан чиқа бошлаган.

ТАҲРИРИЯТ:
хатлар ва оммавий ишлар – 32-54-65; ёшлар сиёсати ҳамда фан ва халқ таълими – 32-57-93; ижодкор ёшлар – 32-57-52; иқтисод, қишлоқ ёшлари, спорт ва ватанпарварлик – 32-55-81; ахборот ва бадиий безаш – 32-53-98; тижорат – 32-58-48; қабулхона – 32-56-58.

МАНЗИЛИМИЗ:
700083 Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Нашр кўрсаткичи: 64607

Газетамиз ҳафтанинг чоршанба ва шанба кунлари чиқади.
Қўлёзмалар ҳамда суратлар муаллифларга қайтарилмайди ва таҳлил этилмайди.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00012. Буюртма Г — 996 42428 нусҳада босилди, ҳажми — 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А-2. Босишга топшириш вақти — 21.00. Босишга топширилди — 21.00.

Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. «ШАРҚ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Индекс: 64672.

1 2 3 4 5 6.